Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 179 (7.268) 1990 йил 9 август, пайшанба. Баҳоси 4 тийин.

Тонгги рўзномаларда

⊙ Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси «Партия оммавий ахборот воситалари структурасини такомиллаштиришнинг баъзи чоралари ҳақида»ги масалани кўриб чиқди. Жумҳурият матбуоти структураси, моддий-техника базасининг имкониятлари ҳамда аҳоли турли гуруҳларининг босма нашрларга эҳтиёжлари таҳлил қилиниб, баъзи жумҳурият газеталари структурасини қайта кўриб чиқиш ва тартибга солиш, уларнинг муассислари ва нoширларини аниқ белгилаб қўйиш зарур деб топилди. Шу масала юзасидан белгиланаётган тадбирлар билан бугун жумҳуриятимиз рўзномалари орқали танишишингиз мумкин.

⊙ Ўзбекистон Компартияси Марказий назорат-тафтиш комиссияси тўғрисида Низом эълон қилинган.

⊙ КПСС Марказий назорат комиссияси Президиумининг аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий назорат-тафтиш комиссиясининг раиси Ш. М. Йўлдошевнинг Ўзбекистон Компартияси Марказий назорат-тафтиш комиссиясининг II пленумида «КПСС XXVIII съезди, Ўзбекистон Компартияси XXII съезди якунлари ва Ўзбекистон Компартияси назорат-тафтиш комиссиясининг вазифалари тўғрисида»ги маърузаси берилган.

Тошкент шаҳар партия комитетининг пленуми олдидан

ВОҚЕЛИКДАН КЕЛИБ ЧИҚАЙЛИК

⊙ Ҳатто КПСС XXVIII съезди якунларидан қаноат ҳосил қилмаган кишилар ҳам мазкур съезднинг ҳар ҳолда ўзига хос бўлганлигини эътироф этмаслигининг иложи йўқ. Партиянинг тақдири, унинг тез ўзгариб бораётган ҳаётимиздаги ўрни ва роли ташвишлантираётган кишилар учун эса съезд шак-шубҳасиз ҳисоб-китобимизнинг янги нуқтаси бўлиб қолди. Съезднинг ўзини, унинг қарорларини чуқур таҳлил қилиш, идрок этиш ва дарҳол ишга киришиш керак. — Куни-кеча Тошкент шаҳар партия комитетида бўлиб ўтган «Давра суҳбати» қатнашчилари ана шундай хулосага келдилар. Унда Тошкент шаҳар партия комитетининг котиби Х. М. Абдураимов, КПСС XXVIII съезди делегатлари — «Ёш гвардия» театрининг артисти Г. М. Жамилова, 10-поликлиника бош шифокори, шаҳар партия комитети бюросининг аъзоси Г. В. Салабаева, «Фотон» ишлаб чиқариш бирлашмасининг созловчиси, КПСС Марказий назорат комиссиясининг аъзоси А. Н. Умаров, шунингдек шаҳар партия комитети мафкуравий бўлими мудирининг ўринбосари Р. Х. Исломов, 2 автокомбинат партия комитетининг котиби Л. В. Клестов, шаҳар партия комитети мафкуравий бўлими секторининг мудири Л. Е. Кропачева, Чилонзор район партия комитетининг иккинчи котиби М. З. Рябчун, Ҳамза район партия комитетининг иккинчи котиби Ю. И. Степаненко, Фрунзе район партия комитети мафкуравий бўлимининг мудири Б. Т. Шермуҳамедов иштирок этдилар. «Давра суҳбати»ни Х. М. Абдураимов олиб борди.

Х. Абдураимов: Бугун биз мана шу учрашувга КПСС XXVIII съезди делегатларини, бой тажрибага эга бўлган партия ходимларини янгича шароитда қандай ҳаракат қилишимиз кераклиги ҳақида гаплашиб олиш, шаҳар партия ташкилотининг нуқтаи назарини аниқлаб олиш учун таклиф қилдик. Илгари партия органлари беистисно барча масалалар билан шуғулланганлиги ўз-ўзидан маълум, эндиликда эса уларда ишнинг биргина сиёсий жиҳатлари қолаяпти. Шунинг учун съезд қарорларини амалга ошириш мамлакатдаги ижтимоий-сиёсий вазиятни барқарорлаштиришга, тангликдан чиқишга, партия обрўйини қайта тиклашга қандай хизмат қилиши ҳақида сизларнинг фикрингизни билиш мақсадга молик бўларди.

А. Умаров: Чиндан ҳам партиянинг обрўйи ҳақидаги масала ниҳоятда жиддий. Айтиш керак, съезд арафасида эълон қилинган КПСС Марказий Комитетининг Очиқ хати айрим жиҳатлари билан кўпчиликни чўчитиб юборди. Мана шу оғир вазиятда Сиёсий бюро аъзоларининг овози эшитилмаганлигини афсус билан қайд этиш қолади, холос. Улар оддий коммунистларнинг ҳаракатини йўналтириш, уларга раҳбарлик қилиш ўрнига хотиржам, вақтни кутиб турдилар. Шак-шубҳасиз, буларнинг ҳаммаси партиянинг обрўйини оширгани йўқ. Бундан жиддий сабоқ чиқариб олиш керак. Зеро, ҳозир янги партиялар вужудга келаяпти, вақти келиб корхоналарда, истиқомат жойларида улар билан ўзаро алоқалар тўғрисидаги масала кўндаланг бўлади.

Мана шундай шароитларда биз ҳаммамиз съезд қарорларини синчиклаб ўқиб чиқишимиз, идрок этишимиз керак. Афсуски, кўпчилигимизнинг айниқса оддий ишчиларнинг бундай одатимиз йўқ. Кўпгина партия комитетларида эса юқоридан кўрсатма бўлишини кутишаяпти.

М. Рябчун: Мен съездни оддий коммунистларнинг муносабатидан келиб чиқиб баҳолашга ҳаракат қилдим, айтишим мумкин, кўпгина кишилар съезд қарорларидан қониқиш ҳосил қилди. Мана бу фактдан келиб чиқиб мулоҳаза юритаман: партия анжумани олдидан партия билетларини топшираётганлар бир мунча кўпайиб кетди. Биз район партия комитетида улар билан суҳбатлашдик, келинг, съездни, унинг қарорларини кутайлик, дедик. Моддий мақсадларни кўзлаган, партия бадалларини тўлашни истамай партиядан чиқаётганлар кутишни хоҳлашмади, биз уларни ушлаб турганимиз йўқ. Ўз қарорига ёши ўтиб қолганини, касаллиги ёки партия фаолияти билан принципиал чиқишмаслигини важ қилиб кўрсатган коммунистларнинг аксарияти эса съезддан сўнг ўз нуқтаи назарини ўзгартирди, КПСС сафида қолди. Съезд қарорлари, партиянинг ўзида рўй бераётган ўзгаришлар одамларни ишонтирди. Ахир эндиликда Уставда район комитетлари бошланғич ташкилотларга раҳбарлик қилмайди, уларнинг фаолиятини мувофиқлаштириб боради, деб ёзилган. Бу бошланган чинакам демократиялаш жараёнининг амалдаги белгиларидан биридир.

Лекин, менинг назаримда, миллатлараро муносабатлар масалаларига, ана шу соҳадаги кескинлашган муаммоларга етарли даражада эътибор берилгани йўқ. Эҳтимол Россия учун бу масала ҳали кескинлик касб этмагандир, мамлакатимизнинг кўпгина минтақалари учун эса бу масала ғоят даражада етилган.

Х. Абдураимов: Эҳтимол бу Сиёсий бюро таркибини шакллантиришнинг илгариги механизми билан боғлиқдир. Сиёсий бюро таркибида илгари иттифоқдош республикаларнинг вакиллари йўқ эди. Айтмоқчи, шу муносабат билан сизнинг ўзингиз Сиёсий бюронинг ва КПСС Марказий Комитети Секретариатининг янги таркибини, уни шакллантириш механизмини қандай баҳолайсиз?

Р. Исломов: Янги Сиёсий бюро таркибининг аввалгисидан энг муҳим фарқи шундаки, у Марказий Комитетнинг «аппарат ўйинлари» натижасида эмас, демократик йўл билан, бевосита съездда шаклланди. Унинг таркибига иттифоқдош республикаларнинг вакиллари киришди, демак, эндиликда Сиёсий бюро республикалар овозини эшитишга кафолат бор. Ўйлайманки, ана шу сайлаб қўйиладиган органнинг вазифалари ҳам ўзгаради. Сиёсий бюро мамлакатдаги сиёсий, ижтимоий аҳволни холис баҳолабгина, тўғри сиёсий қарорлар қабул қилибгина қолмай, сиёсий олдиндан кўра билиш тартибида ишлайди, у ёки бу ишни воқеалар содир бўлганидан кейин эмас, содир бўлмасидан олдин амалга оширади. Бу янги Сиёсий бюро аъзоларидан катта масъулиятни, билимдонликни, ўз ишида ошкораликни талаб қилади.

Л. Клестов: Ҳозирча биз уларнинг фаолиятини баҳолаш имконига эга эмасмиз, аммо ўйлайманки, ана шу сайлаб қўйиладиган органларнинг таркибига ваколатли, ишчан кишилар кирди, чунки XXVIII съезд делегатлари улар учун овоз беришди. Съезднинг якунларига келганда, мен яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленумида чиқарилган чуқур таҳлилга қўшиламан.

Бошланғич партия ташкилотларининг аҳамияти ҳақида алоҳида тўхталишни истар эдим. Бугунги кунда айнан улар асосий кучга айланаяпти. Шу билан бирга жойларда бизнинг мустақил фикр юрита олмаслигимиз жуда сезилиб турибди. Ҳозир бутун ишимизнинг сиёсий йўналиши КПСС XXVIII съезди қарорларини бажаришдан иборат бўлиб турибди. Шунинг учун жойларда ташаббус кўрсатиб, ҳужумкорлик билан, жамоа, район, шаҳар, минтақа хусусиятини ҳисобга олиб иш олиб боришга ўрганиш ғоят даражада муҳимдир.

Бунинг учун нималар керак? Ўйлайманки, энг аввало биз оддий коммунистлар билан бир қаторда партия раҳбарлари билан тез-тез учрашиб туришимиз керак. Бундан ташқари биз барча масалаларда партия нуқтаи назарини ҳимоя қилишимиз лозим. Ўтган йилларда тўплаган ижобий тажрибаларимиздан воз кечишимиз керак эмас. Коммунист раҳбарларнинг, партия аъзоларининг Устав талабларини қандай бажараётганликлари ҳақидаги ҳисоботларини тинглаш шулар жумласидандир. Чунки биз жамоага коммунистлар орқали таъсир ўтказишимиз керак. Бунинг учун эса сўзда эмас, амалда коммунистларнинг фаоллигини оширишга эришишимиз лозим.

Х. Абдураимов: Ярим йил — бир йил муқаддам бир партияли система ҳақидаги ғоянинг ўзи мустаҳкам ва ўзгармасдек туюларди. Одам партия аъзоси ёки аъзоси эмаслигига қараб қабул қилинарди. Ҳозир-чи, суҳбатдошимиз қайси партияга мансуб эканлиги билан қизиқмас эканмиз, бу демак биз ишнинг сиёсий усулларидан фойдаланишга ҳали ўрганмаганмиз. Асл моҳиятини олганда бизга «ўз» партиямизга мансублик туйғуси таниш эмас. Айни вақтда партиянинг дастурий ҳужжатларини доимо фикрдан қочирмаслик, ана шу ҳужжатларга мувофиқ ҳаракат қилиш ҳар бир коммунист учун норма бўлиб қолиши керак. Кундалик ҳаётида, айтайлик, Тошкент шаҳар партия ташкилотининг сайловолди ҳаракат дастурига амал қилувчи коммунистлар тез-тез учрайдими?

А. Умаров: бунинг устига биз яна ҳаётдан ортда қолаяпмиз. Мана ҳозир етиштирилган мўл ҳосил нобуд бўлаяпти. Нима учун уни йиғиб-териб олиш ҳақидаги чақириқ билан аҳолига биринчи бўлиб партия мурожаат қилгани йўқ? Шунинг учун одамлар: «Коммунистлар қаёққа қарашаяпти?» дейишяпти.

Ю. Степаненко: Мен эса партиянинг хўжалик ишларидан ўзини узоқлаштиришга аҳд қилганини тўғри деб ўйлайман. Мана, ўзим 15 йилдан ортиқроқ цех партия ташкилоти котиби бўлдим. Мана, нималар билан шуғулланишимга тўғри келди: кўнгилли халқ дружинаси, режа, меҳнат интизоми, пахта, жамоат ташкилотлари. Бундай аҳволда қандай қилиб тарбиявий иш ҳақида гап бўлиши мумкин? Шунинг учун ҳам яна такрор айтаманки, хўжалик масалаларини ижроия комитетларига бермоқ керак. Бизга эса ўз ишимиз етиб ортади. Партия XXVIII съездидан буён орадан бир ой ўтди. Меҳнат жамоаларида ишончим комилки, ҳали съезд материалларини ишлаб чиқишни бошлаганлари йўқ. Яна «юқори»дан кўрсатма кутяпмиз. Ҳа, бу бизнинг эски касалимиз. Биз ҳамиша нимадир кутамиз. Партия XIX конференциясини, миллий масала бўйича пленумни, партия XXVIII съездини... Жойларда ўзимиз ҳаракат қилишни бошлашимиз керак, ахир, руҳий тўсиқларга барҳам беришимз керак.

Жойлардан савол:! Буни ким қилиши керак?

Ю. Степаненко: Партия билетини ким топширмаган, ким партияда қолган бўлса, ўшалар. Биз коммунистларни ишга руҳлантиришимиз, ўз фикрларини, ўз нуқтаи назарларини айтиш ва ҳимоя қилишлари учун ҳар қандай имкониятдан фойдаланишимиз лозим.

Г. Салабаева: Тўғри, руҳий тўсиқларга, андозаларга барҳам бериш керак. Зотан, кишилар партия органларига сўнгги нажот, ҳақиқат сифатида қарашяпти. Советлар эса ҳозирча ҳокимиятни ўз қўлларига тўла олганларича йўқ. Шунинг учун ҳам ижтимоий-иқтисодий масалаларнинг ҳал этилмаслигига партия айбдор қилиб қўйилмоқда. Буни съезддан кутмаган эдилар. Бинобарин, баъзиларни, унинг қарорлари ва резолюцияларида одатдаги рақамлар, процентлар йўқлиги янада кўпроқ ажаблантирди. Ахир у энг асосий нарсани — кўппартиявийлик шароитларида сиёсий фаолиятнинг асосий йўналишларини кўрсатиб берди. Ҳотам Маҳкамович тўғри таъкидлаганларидек, коммунистлар ҳали партия нуқтаи назаридан сўзга чиқишни ўрганиб олганларича йўқ, ҳолбуки улар ўз эътиқодларида маҳкам туришлари лозим. Қисқаси, авваллари бу талаб этилмасди ҳам. Бу тўғридан-тўғри бизнинг бир партиялилик системамиз, сиёсий ишларимиз оқибати бўлди. Энди эса кўриниб турган воқелик, сиёсий рақобатчилик бизни ҳам назария учун, ҳам амалиётда фаол ҳаракат қилишга ундамоқда. токи якдил фикрлиларни топиш, ўз тарафдорларимизга эга бўлиш керак.

Г. Жамилова: Бу ерда кўп нарса бизнинг ўзимизга боғлиқ, айниқса съезд делегатларига. Мен кўплаб меҳнат жамоаларида учрашувлар ўтказдим ва шунга ишонч ҳосил қилдимки, бизнинг олдимизда жиддий ва мураккаб ишлар турибди. Кўпчилик кишиларни шундай бир кайфият қамраб олганки, «Хўш, сизнинг съездингиздан кейин нима ўзгарди», дейишмоқда, ахир, ўша-ўша магазинларнинг пештахталари бўм-бўш. Ўша-ўша миллий низолар... Шу нарса аёнки, мана шу кишилар съезд резолюцияларининг моҳиятини тушунмаганлар, партия билан Советлар фаолиятининг соҳалари ўртасидаги фарқни тушуниб етмаганлар. Дастлабки даврда улар бефарқлик кайфиятида, ҳатто ишончсизлик кайфиятида эдилар. Аммо бизнинг вазифамиз шундан иборатки, съезднинг ҳақиқий моҳиятини кишилар онгига сингдириш, унинг қарорлари моҳиятини тушунтириш, партия йўлининг тўғрилигига уларни ишонтиришдир.

Аммо шу муносабат билан ҳозир бир нарса ҳақида айтмасдан ўтолмайман. Бунда бошланғич партия ташкилотининг, шахсан улар котибларининг тутган йўллари муҳимдир. Ахир, улар партия сиёсатини кишиларга тушунтиришлари, мамлакатимизда содир бўлаётган ўзгаришларни уларга етказишлари керак. Агар бошқача бўладиган бўлса, иш жойидан жилмайди.

И. Рябчун: Бу умуман олганда барча коммунистларнинг ишидир. Бунда ҳамма киши фаол бўлиши керак. Масалан, коммунистлар — маҳаллий Советларнинг депутатлари имкониятларидан тўла фойдаланиш, улар орқали партия йўлини ўтказиш керак. Яна шундай қудратли тўғрироғи, ҳали фойдаланилмаган омил борки, у ҳам бўлса ҳудудий партия ташкилотларидир, турар жойларда олиб бориладиган ишлардир. Масалан, биз районда жамоатчилик асосида ўз ўзини бошқариш комитетларини тузиш йўлидан бораяпмиз. Уларнинг базаларида ҳудудий партия ташкилотини ташкил этиш мумкин. Эҳтимол, уларнинг таркибига шу ҳудудда ишлаётган коммунистлар ҳам, шунингдек бу ерда истиқомат қилаётганлар ҳам киришлари мумкин. Айтайлик биз «Фотон»да партия ҳисобида турган коммунистни «қўйиб юбориш»ни илтимос қиламиз, токи у ҳудудий партия ташкилоти ҳисобига ўтсин ва унда фаол иш олиб борсин.

Б. Шермуҳамедов: Бу ишга жуда ўйлаб ёндошиш керак. токи ишлаб чиқаришдаги бошланғич партия ташкилоти ишига халал бермайдиган бўлсин.

Л. Кропачева: Ҳақиқатан ҳудудий партия ташкилотлари тўғрисидаги масала ҳозирги пайтда жуда катта эътиборни талаб этади. Ахир авваллари партиявийлик ҳамиша ҳақ бўлиб чиқиш, беайблик маъносини билдиради.

Ҳудудий партия ташкилотларини ташкил этиш принципларига келганда чамаси шаҳар Советига сайловлар бўйича сайлов округлари асосида уларни шакллантириш энг мақбул вариант кўринади. Ахир, уларга турар жойларгина эмас, балки магазинлар, мактаблар, маданият муассасалари, қўйингчи, жамоатчилик асосида ўз ўзини бошқариш комитетлари фаолияти соҳаларига кирадиган барча нарсалар киради. Бу эса куч-ғайратларни, маблағларни бирлаштириш имконини беради. Шунинг учун бу ишга депутатлар ҳам фаол бош қўшишлари керак. Партия ҳисоби эса иккиёқлама бўлиши, яъни ҳам иш жойида, ҳам турар жойда бўлиши мумкин.

М. Рябчун: Ўйлайманки, сайлов округи ҳудуди анча катталик қилади. Яхшиси, эҳтимол, маҳалла ёки мавзени асос учун қабул қилиш керак. Чамаси, бу ерда бошқа таклифлар ҳам бўлади.

Ҳ Абдураимов: Ҳа, бу масала биз учун айниқса долзарб бўлиб қолди, аммо бу иш бошқа каттароқ суҳбатнинг мавзусидир. Суҳбатимизни якунлар эканмиз, ўйлайманки, бу билан кўпчиликнинг фикрини ифодалаган бўламан, партия XXVIII съезди бизга партия анжумани мобайнида бевосита биринчи марта ишлаб чиқилган аниқ йўналишларни берди. Делегатларнинг қарашлари қанчалик бир-биридан фарқланмасин, турли-туман фикрлар айтилишига қарамай съезд партиянинг ажралиб кетишига йўл қўймади, ўзининг сиёсий моҳияти жиҳатидан сермазмун резолюциялар қабул қилди, кучларни бирлаштириш ва гражданлик жипслашуви съезди бўлди.

Биз съезд ишининг боришини эътибор билан кузатиб турдик. Энди эса ҳар бир киши учун жуда муҳим ва масъулиятли босқич бошланди, бу ҳам бўлса, съезд қарорларини амалга оширишдир.

Яна шуни ҳам эсда тутиш кераки, партия ташкилотлари бу жонли кишилар, коммунистлардир. Шу нарса ҳам мустасно эмаски, тор идоравий, маҳаллий манфаатлар жумҳурият, мамлакат манфаатлари билан зид келиб қолиши мумкин, мана шу ҳолларда коммунист ўзининг ягона партияга даҳлдорлигини англаб етсин ва оқилона муроса йўлини топсин, рисоладагидек ҳал этиш йўлини таклиф этсин.

Бизнинг ҳар биримиз биринчи навбатда ўзимиз, ўз ўрнимизда ўзгаришимиз ва атрофимиздагиларнинг руҳиятларини ҳам ўзгартиришимиз керак. Агар биз ҳақиқатан партиянинг авангарди бўлишни истар эканмиз, унда шундай ғояларни илгари суришимиз муаммоларни ҳал этишнинг шундай йўлларини таклиф этишимиз кераккки, буни ҳаётнинг ўзи тақозо этсин. Биз ҳозир воқеликдан ва соғлом фикрдан келиб чиққан ҳолда шиорларни кўз-кўз қилмасдан, қабул қилинган қарорларни бажаришга коммунистларни сафарбар этишимиз, давр талабларига ҳамоҳанг суратда омма ўртасида иш олиб боришимиз керак.

«Думалоқ стол» атрофидаги суҳбатни Л. ПАРПИЕВА тайёрлади.

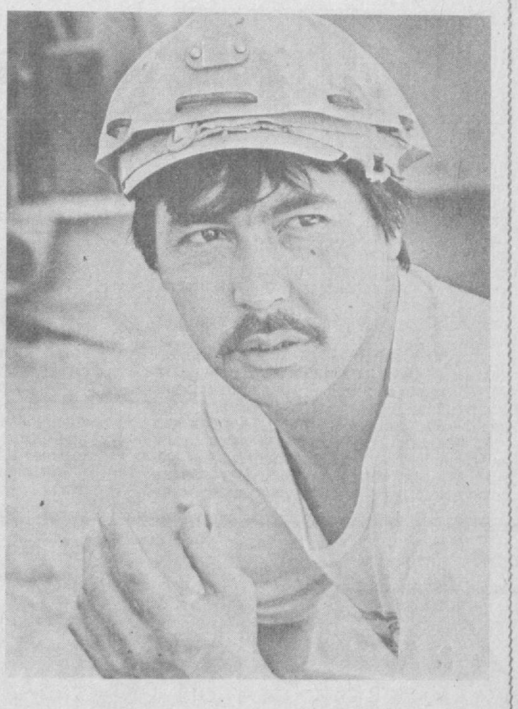

⊙ ҚУРИЛИШ ШАЙДОСИ. Қурилиш механизмлари трестининг 54-бошқармаси электр слесари Рустам Қосимов.

Деҳқон буюртмаси

⊙ ЖУМҲУРИЯТ илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли тажриба-таъмирлаш механика заводи жамоаси ўн иккинчи беш йилликнинг сўнгги йилидаги 7 ойлик топшириқларини яхши натижалар билан якунлади. Қишлоқ механизаторлари буюртмалари тез ва соз бажарилди.

БУГУН жамоанинг шу пайтгача хўжаликларга жўнатган юқори сифатли двигателлари икки мингтадан ошиб кетди. Эҳтиёт қисмлар эса 600 минг сўмликни ташкил этди.

А. ОРТИҚОВ.

Ат-Термизий таваллуди олдидан

7 август куни Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диния бошқармасида имом ат-Термизий ижодини ўрганишга бағишланган анжуман олдидан журналистлар билан учрашув бўлиб ўтди.

— Мусулмонлар оламининг машҳур алломаси, диний илмлар мажмуасини яратишга муносиб ҳисса қўшган олим, жамоат арбоби имом Абу Исо Муҳаммад ат-Термизий таваллудига 1200 йил тўлмоқда, — деди Ўрта Осиё ва Қозоғистон диния бошқармасининг раиси, муфти Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф мухбирлар билан суҳбатда. — Шу йил 14 сентябрь куни имом ат-Термизий меросини ўрганишга бағишланган конференция иш бошлайди. Бу халқаро анжуманда 400 киши, шу жумладан хориждан 120 киши қатнашади.

Бундай улкан анжуман бизнинг диёримизда ўтказилиши ислом мамлакатлари ўртасидаги дўстлик муносабатларини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Ҳозирги кунда ушбу санани муносиб нишонлаш учун катта тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. Имом ат-Термизийнинг ҳадислар тўпламини, китобларини ўзбек тилига таржима қилиш мўлжалланган.

Шарқ алломаси, имом ат-Термизий таваллудига бағишланган анжуман Тошкентда бошланиб, Термиз ва Душанбе шаҳарларида давом этади.

П. НИШОНОВ,
ЎзТАГ мухбири.

Футбол

«Пахтакор»нинг ғалабаси

⊙ КЕЧА мамлакатимизнинг бир қанча шаҳарларида футбол бўйича 1-лига командалари навбатдаги тур учрашувларини ўтказишди. «Пахтакор» командаси Краснодарда «Кубань» футболчилари билан ўйнаб, 1:0 ҳисобида ғалабага эришди.

Сухумининг «Динамо» спортчилари ўтган турда «Пахтакор» командасини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратган эдилар. Улар шу турда Олмаотанинг «Қайрат» футболчилари билан учрашишди. Ўйин 0:0 ҳисобида якунланди. Ленинграднинг «Зенит» командаси «Ростсельмаш»ни 4:1 ҳисобида, «Металлург» эса Горькийнинг «Локомотив» футболчиларини 6:1 ҳисобида ютди. Бу ана шу турдаги энг йирик ҳисобдир. Бошқа учрашувлар қуйидаги натижалар билан тугади: «Нефтчи» — «Динамо» (Ставрополь) — 1:0, «Геолог» — «Котайк» — 2:0, «Шинник» — «Спартак» — 0:2.

Биродарлашган шаҳарлар дўстлиги

СИЭТЛ САФАРИДАН ҚАЙТИШДИ

⊙ ЎТГАН КУНИ Америка Қўшма Штатларидан Тошкент шаҳар Совети делегацияси ва сайёҳларнинг махсус гуруҳи қайтиб келди. Улар Сиэтл шаҳрида ўтказилган Иккинчи Яхши ният ўйинлари билан боғлиқ тадбирларда иштирок этган эдилар.

Тошкент шаҳар Советининг раиси, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи котиби А. И. Фозилбеков бошчилигидаги делегация аъзоларини Сиэтл мэри Норман Райс қабул қилди. «Сиэтл — Тошкент» комитетида дўстона учрашув бўлиб ўтди. Таниқли ўзбек мусаввирлари яратган асарларнинг савдо кўргазмаси ташкил этилди, тошкентлик сурат усталарининг Яхши ният ўйинларига бағишланган суратлар кўргазмаси уюштирилди.

Тошкентдан ташриф буюрган меҳмонлар Халқаро китоблар кўргазмасининг очилишида қатнашдилар, Вашингтон дорилфунунида ўзбек тили ва адабиёти байрамида иштирок этдилар.

Ҳамма тошкентликлар американиклар оилаларида яшадилар. Улар компания ва фирмаларда, жамоат ташкилотларида, рўзномаларнинг муҳарририятларида, телекўрсатув компанияларида, маданий ва спорт муассасаларидаги қабул маросимларида американиклар билан учрашдилар. Биродарлашган шаҳардан борган меҳмонлар спорт беллашувларини томоша қилдилар, кўплаб маданий тадбирларнинг иштирокчиларига айландилар. Улар Сиэтл шаҳрининг диққатга сазовор жойлари билан батафсил танишдилар. Тинч океан соҳилидаги шаҳарга саёҳат уюштирдилар. Ўзбекистон ССР халқ артисти Шерали Жўраев бошчилигидаги ўзбек санъаткорлари Нью-Йоркда концертлар қўйиб бердилар.

Сиэтлга саккиз кунлик ташриф чоғида биродарлашган шаҳарлар ўртасидаги амалий, маданий ва спорт алоқаларини янада кенгайтириш ва ривожлантириш тўғрисидаги битимга келишиб олинди.

⊙ «Тошкент оқшоми» рўзномаси яқин кунлардаги сонларидан бошлаб ўзининг махсус мухбири Э. Эрназаровнинг тошкентликларнинг Сиэтлга ташрифи тўғрисидаги йўл очеркларини эълон қилишни бошлайди.

СУРАТДА: Сиэтл сафаридан қайтиб келган ҳамшаҳарларимиз.

Т. Каримов сурати.

Депутатлар фаолияти

Сўзига эмас, ишига қараб

ОКТЯБРЬ район Советининг депутати Эрмат Абировни сайловчилар қабули куни учратдик. У ҳузурига кирганларни очиқ чеҳра билан кутиб олар, саволларига тез ва аниқ жавоб берар, истак ва талабларини шу ернинг ўзида бажаришга ҳаракат қиларди. Бунинг учун депутат дарҳол лозим бўлган ташкилот ва бошқармалар билан телефон орқали боғланиб мутасаддиларга масалани тушунтирар ва улардан ижобий жавоб талаб қиларди.

Депутат қабулига уй-жой масаласида келган меҳнат кексалари С. Холиқов ва М. Шукуровларнинг қувончлари чексиз. Улар ойлаб идорама-идора югуриб уддалай олмаган ишларини Э. Абиров ҳал этиб берди. Депутат бунинг учун узоқ вақт сарфламади ҳам. Олдин район уй-жой бўлими, кейин эса райсовет билан боғланди-ю, ҳар иккала кексанинг мушкулини осон этди.

— Ҳозир тўппа-тўғри район уй-жой бўлимига борасизлар. У ерда сизларни навбатсиз уй олувчилар рўйхатига ўтказиб қўйишади,—дейди у ҳузуридагиларга.

С. Холиқов ва М. Шукуровлар миннатдорчилик билдириб чиқишди.

Хонага ўрта ёшлардаги киши кирди. Х. Олимов «Марказ — 14» да жойлашган I-уйининг 80-хонасида истиқомат қиларкан.

— Хизмат, — сўрайди қисқа танишувдан сўнг ундан депутат.

— Хасратим оғир. Билмадим уни сиз ҳам ҳал эта олармикансиз, — дейди ишончсизлик билан Ҳаким ака.

— Ҳарқалай талабингизни қондиришга ҳаракат қилиб кўрамиз.

— Биласизми, касбим қурувчи. Лекин бўзчи белбоққа ёлчимас деганларидек, ўз уйимни ремонт қила олмай юрибман.

— Сабаб?

— Сабаби кўп, оғайни. Уйга кўчиб келганимизга ўн йиллардан ошиб кетди. Хоналар нураб кетган. Ўзим қўлимдан келганча майда-чуйда ишларни бажариб турибман. Энди бўлмай қолди. Уйимиз бутунлай таъмир талаб бўлиб қолди. Ёрдам сўраб уй-жой бошқармасига бордим, райижрокомга бордим. Улар ваъдадан нарига ўтишмаяпти. Хуллас, икки йилдан бери сарсонман.

— Ҳозир.

Депутат телефон рақамларини тера бошлади. Район уй-жой бошқармаси билан боғланди. Хайрият, бошлиқ шу ерда экан. Унга бор гапни тушунтирди. Талашиб-тортишди. Кейин Ҳ. Олимовга қараб кулиб қўйди.

— Талабингиз бажарилди, ака. Уйингизга бориб тайёргарлик кўраверинг. Келгуси ҳафтанинг душанба куниси ремонтчилар келишади, уйингизга.

Ҳ. Олимов бир зум ишонқирамай ҳайронликда қолди. Кейин ўрнидан туриб депутатнинг қўлини маҳкам тутди.

— Раҳмат, сизга...

Тушлик пайти депутат билан суҳбатлашдик.

— Ҳозир депутатга ҳам осон эмас. Буни ўзингиз ҳам кўриб, ҳис қилиб турибсиз, — дейди у майин табассум билан. — Ошкоралик, демократия одамларга катта эмин — эркинлик берди. Энди ҳамма ўз ҳуқуқини таниб олди. Талаб ҳам шунга яраша бўлаяпти. Шунга кўра сайловчилар депутатнинг сўзига қараб эмас, ишига қараб баҳо беришадиган бўлишяпти. Бир вақтлардагидек, турли баҳоналар ҳам ўтмайди. Хуллас депутатнинг ҳар бир қадамини сайловчи назаридан қочирмайдиган бўлди.

Э. Абиров район Совети фаолиятида ҳам намунали қатнашяпти. У район Советида фан, халқ таълими, ёшлар, маданият, тил, миллий ва байналмилал анъаналарни тарғиб қилиш бўйича тузилган доимий комиссияга бошчилик қилмоқда. Таркиб топганидан бери комиссия беш марта ўз йиғилишини ўтказди. Унда йўналиш бўйича муҳим масалалар ҳал қилинди. Комиссиянинг 11 аъзоси дастлаб райондаги мавжуд спорт шохобчалари, маданият ўчоқлари иши билан яқиндан танишдилар. Ёшларнинг бўш вақтларини қандай ўтказиш масаласи билан қизиқишди. Маълум бўлишича, кўпгина спорт майдончалари ва улардаги анжомлар қаровсиз қолдирилган, борларидан ҳам эгасизларча фойдаланилган экан. Маданият масканларининг иши ҳам бундан яхши эмас. Улар ёшларнинг талабига тўла жавоб бермайди. Бунинг устига бу муассасаларнинг кўплари таъмир талаб бўлиб ётибди. Ниҳоят комиссия масалани район Советининг навбатдаги сессияси кун тартибига киритишга муваффақ бўлди.

— Комиссиямиз таркибига ёшлар билан ишлаш вазифаси ҳам киради, — дейди депутат. —Биз бу масала юзасидан батафсил шуғулланганимиздан сўнг менда ўз-ўзидан бир фикр пайдо бўлди. Тўғри, ёшлар учун лозим бўлган шароитлар яратиб берилапти. Уларнинг тарбияси устидан фаол иш олиб борилапти. Мактаб — ота-она — маҳалла, деган учлик сўзлар пайдо бўляпти тилимизда. Буларнинг ҳаммаси яхши. Лекин бир нарсага аминманки, барибир ҳар қанча тарбия бола учун ота-она тарбиясидек бўлмайди. Шундай экан, кечки навбатчиликда ишлайдиган оналарни, айниқса кўп болали аёлларнинг иш соатини қисқартириш керак деб ўйлайман.

Суҳбатимиз бўлинди. Эшикдан навбатдаги қабулга кирувчи киши кирди.

— Мумкинми?

Депутат билан хайрлашдик.

М. КОМИЛЖОНОВ.

СУРАТДА: Октябрь район Советининг депутати Э. Абиров (чапда) қабулига келган сайловчи Ҳ. Олимовнинг шикоятини тингламоқда.

Х. Мирзакаримов сурати.

● **КОРХОНА КЕКСАСИ.** **Лидия Анатольевна Фомичеванинг Тошкент электр машинасозлиги корхонасида ишлаётганига 30 йил бўлиб қолди**

Т. Каримов сурати.

Минг бир касб

Ҳамиша олға интилади

ЎШАНДА у ҳали 16 ёшга ҳам тўлмаган, 8-синфни битириш арафасида турган ўспирин эди. Олдинда ҳали давлат имтиҳонлари турарди. Ўша кунлари мактабга турли билим юртларидан тарғиботчилар келиб, касблар ҳақида битирувчиларга ҳикоя қилиб беришарди. Айниқса, киномеханиклар тайёрлайдиган 11-билим юрти ҳақидаги ҳикоя болаларда катта таассурот қолдирди. Ўшандан кейин бирваракайига ҳамманинг киномеханик бўлгиси келиб кетди. «Киномеханиклик касби мазада, намойиш этиладиган барча фильмларни ҳар куни томоша қиласан!» дейишарди улар ўзларига. Бу орада давлат имтиҳонлари ҳам бошланди. Болалар киномеханиклар тайёрлайдиган билим юрти ҳақида ортиқча гапирмай қўйишди. Фақатгина Муроджон бу ҳақда тез-тез ўйлайдиган бўлиб қолди. У имтиҳонлардан ўтиб, қўлига етуклик аттестатини олгач, ҳужжатларини ҳеч иккиланмай киномеханиклар тайёрлайдиган 11-билим юртига топширди. Ниҳоят унинг орзулари рўёбга чиқа бошлади. Бир йил давомида у билим юртида киномеханиклик касби сирларини қунт билан ўрганди. Кинопроекторни ишга тайёрлаш, тасвирни экранга тиниқ қилиб тушириш каби мураккаб иш жараёнларини ўзлаштириб олди. Муроджон тиришқоқ, тиниб-тинчимаслиги туфайли ҳар қандай кинопроекторнинг иш услубини ипидан игнасигача биларди. Шунинг учун ҳам «Ўзбекфильм» киностудиясида ўтказилган амалий тажрибани муваффақиятли якунлади. 1983 йили билим юртини туғаллаган Муроджон Акромов шаҳримиздаги «Ватан» кинотеатрига ишга келди. Кинотеатр жамоаси уни илиқ қарши олди. Жамоа унга жуда ҳам ёқди. Худди ўзига ўхшаган соддадил, меҳр-оқибатли кишилар экан. Ҳамма бирбири учун жон куйдирарди. Айниқса кинотеатр бош техниги Қаҳрамон Жўраев унга катта ёрдам қилди. Билмаганини ўргатиб, кўрмаганини кўрсатди. Қандай касб эгаси бўлишидан қатъий назар, кишининг илк бор иш бошлаши ҳамиша ҳаяжонли бўлади. Муроджоннинг ҳам проектор тепасига келган илк пайтлари яхши ёдида қолган.

У биринчи куни ишга барвақт келди. Кинопроекторни созлаб, ишга тахт қилиб қўйди-да, залга нигоҳ ташлади. Зал томошабинларга тўла. Шу дақиқада уни бирдан ваҳима босиб кетди. Киносеансни бенуқсон намойиш эта олармикан? Ахир шунча одамнинг кинотеатрдан мамнун бўлиб кетиши фақат унгагина боғлиқ-да! Шу тобда Муроджон киномеханиклик касбининг бутун масъулиятини ҳис этди. Кинопроекторни авайлаб ишга туширар экан, худди имтиҳон топшираётган талабадек юраги гуп-гуп ура бошлади. Чироқ ўчиб, экранда тасвир пайдо бўлди. Сеанс мобайнида аппаратлар бир маромда ишлади. Муроджон чаққонлик билан лентани кинопроекторга қўяр, проектордан — проекторга бекаму-кўст тасвир ўтказарди. Хайриятки сеанс охиригача фильм намойишида нуқсонлар бўлмади. Фильм тугагач ҳамма ишчилар уни биринчи сеанс муваффақияти билан табрикладилар.

— Кинотеатрга келган томошабинлар бизнинг хизматимиздан хурсанд бўлиб, мароқли хордиқ чиқариб кетишса бўлгани, — дейди Муроджон Акромов. — Шунинг ўзи биз учун катта мукофот.

Муроджон йиллар мобайнида аҳолига намунали кино хизмати кўрсатгани, жамоат ишларида фаол иштирок этгани учун фахрий ёрлиқлар билан тақдирланган.

Бироқ, ҳаёт бир жойда тўхтаб қолмаганидек, Муроджон ҳам ҳамиша изланишда, ҳамиша олға интилади...

С. НОРХУЖАЕВ.

Бунёдкорлар аҳди

⊙ Куйбишев районидаги генерал Петров кўчасида бунёд этилаётган врачлар малакасини ошириш институтининг биносини (пастдаги суратда) шу йил сентябрь ойида фойдаланишга топшириш мўлжалланмоқда.

Уни 8-қурилиш трестининг 2-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари тиклашди.

Ана шу бошқарманинг пешқадамларидан — электр пайвандчилар Д. Лихач ва И. Червяков (юқорида) ўз зиммаларига юклатилган топшириқларни сидқидилдан адо этмоқдалар.

И. Шербек суратлари.

Жумҳурият янгиликлари

Олтинкўл районидаги Калинин номли колхозда шу хўжалик қурувчилари қисқа муддатда хўжалик усули билан қурган болалар боғчаси дастлабки болаларни қабул қилиб олди. Болалар боғчасида 190 кичкинтой учун барча зарур шароит: ухлаш хоналари, ёзги айвонлар, ўйин ва спорт майдончалари бор. Бу хўжаликда қурилган олтинчи болалар боғчаси бўлиб, уларда ҳозир қишлоқ меҳнатчиларининг 800 дан ортиқ фарзанди тарбияланмоқда.

* * *

Уй паррандаларига юқадиган сохта ўлат деб аталган касалликни даволаш учун СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги иммунология институти ва Ўзбекистон ССР Фанлар академияси биохимия институти олимлари биргаликда вакцина ишлаб чиқдилар. В-активин деб номланган янги даволаш воситаси тажрибада маълум бўлган, организмнинг касалликларга қарши чидамлилигини оширадиган дори асосида яратилди. Янги дори фақат томир ичигагина юборилмасдан, айни пайтда аэрозол тарзида чанглатилиши ҳам мумкин.

* * *

Пахта целлюлозаси химияси ва технологияси илмий-тадқиқот институти олимлари доришуносларга пахта тозалаш чиқиндиси бўлган паст сортли линтдан тайёрланган дорилар учун зарарсиз қопламани таклиф этдилар. Бу ишланма дориларни тайёрлаш жараёнини анча арзонлаштириш имконини беради.

* * *

Таътил кунларида манзарали «Ширмонбулоқ» туристик базасида юқори синф ўқувчилари учун дам олиш ташкил этилди. Бу ерда улар қисқа муддат — фақат беш кун бўлишларига қарамай, болалар мароқли дам олишга — турист маршрутларидан ўтишга, тоғдаги ғорларни томоша қилишга, Фарғона водийси шаҳарлари бўйлаб экскурсиялар қилишга улгурадилар. Ҳозирги таътил кунларида ёзги дам олиш базалари тўла қувват билан ишламоқда.

(ЎзТАГ).

«Тошкент оқшоми»га жавоб берадилар

«Лоқайдлик қурбони»

● **Шу йил 14 апрель сонида «Тошкент оқшоми» рўзномаси ана шу сарлавҳа остида муҳим бир мавзуни кўтарган эди. София шоҳ кўчасининг иккала томонида аҳоли зич жойлашган Хуршид, Гунафша, Эльбрус, Дежнев кўчаларида истиқомат қилаётган хонадонлардаги ота-оналар ёш фарзандларининг катта кўчага чиқишидан безиллашаётгани, сабаби — кўчадаги қазиш ишлари муносабати билан машиналар қатновига етарли шарт-шароит яратилмагани танқид остига олинган эди. Бу ерда иш олиб бораётган «Ташинжстрой» трестининг 7-қурилиш бошқармаси раҳбарлари ҳам, йўл ҳаракатини тартибга солиш мутасаддилари ҳам бу муҳим ишга лоқайд муносабатда бўлишаётгани аниқ мисоллар билан очиб ташланган эди.**

Бу танқидий мақола Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг давлат автомобиль инспекцияси бошқармасига юборилган эди. Бошқарма бошлиғининг ўринбосари А. Ҳамидуллаев имзо чеккан жавоб мактубида, жумладан, шундай дейилади:

— «Лоқайдлик қурбони» мақоласида келтириб ўтилган фактлар тўғри, деб топилди. Ҳақиқатан ҳам София шоҳ кўчаси бўйлаб иссиқлик тармоғи қурилаётганлиги муносабати билан транспорт воситалари ва йўловчиларнинг қатнови қийинлашган. Шу йилнинг 22 январидан «Ташинжстрой» трестининг 7-қурилиш бошқармаси тегишли идора кўрсатмасига мувофиқ иссиқлик тармоғи қурилишини олиб боряпти. Бу қурилиш учун шу трестнинг бош муҳандиси А. Н. Гао масъул этиб тайинланган. Келишилган схемага мувофиқ йўл ҳаракатини тартибга солишнинг барча техникавий воситалари ўрнатилган.

Бироқ ишлар миқёси кенгайганлиги муносабати билан бу қурилишдаги аҳвол мураккаблашиб кетди. Йўл-патруль хизмати инспекторларининг транспорт оқимини тартибга солиш бўйича кўрган чора-тадбирлари ижобий натижа бермади.

Шу йилнинг 6 июнида давлат автомобиль инспекцияси бошқармаси саъе-ҳаракати билан София шоҳ кўчасида бир томонлама ҳаракатни жорий этиш масаласи ҳал этилди. Бу эса ҳаракат қатновини анча тартибга солиш ва қурилиш ишларини олиб боришни осонлаштириш имконини берди.

Йўл-патруль хизмати инспекторлари вақти-вақти билан қурувчиларга йўл ҳаракатида тартиб бўлишига ва жорий этилган ҳаракат режимига (риоя этилишига) амалий ёрдам бериб туришибди. Масалан, 12 июндан 24 июнгача бўлган даврда йўл белгилари талабларини бузган 225 киши аниқланди.

Йўл ҳаракатини янада енгиллаштириш учун йўловчиларнинг ўтиш жойларини кўрсатадиган йўл белгилари янгиланди ва қўшимча белгилар ўрнатилди».

⊙ **Шунингдек бу мақола текшириб, чора кўриш учун Киров район ички ишлар бўлимига ҳам юборилган эди. Бўлим бошлиғи вазифасини бажарувчи В. Н. Воробьёв имзоси билан олинган жавоб хатида, жумладан, шундай дейилади:**

— «Лоқайдлик қурбони» мақоласида келтирилган фактлар текширилди. Текшириш жараёнида шу нарса аён бўлдики, София шоҳ кўчасида иссиқлик тармоғини ётқизиш ишлари билан «Ташинжстрой» трестининг 7-қурилиш бошқармаси (бош муҳандис А. Гао масъул) шуғулланади. Уларга шу йилнинг 22 январидан 22 июнигача иш олиб бориш топширилган эди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг давлат автомобиль инспекцияси бошқармаси тасдиқлаган схемага кўра бу ердаги ишларни олиб бориш зарур техника воситалари билан тўла-тўкис таъминланган.

София шоҳ кўчаси бўйлаб икки томонлама ҳаракат йўлга қўйилганлиги муносабати билан Хуршид кўчасига туташган жойда йўловчиларнинг ўтиши ҳақиқатан ҳам мушкуллашган.

Қурилиш ишлари шу йилнинг 30 декабригача узайтирилиши муносабати билан София шоҳ кўчаси бўйлаб транспорт ҳаракатини ташкил этиш қайта кўриб чиқилди. Яъни гвардия полковниги Хўжаев кўчаси томонидан Энгельс кўчасига бир томонлама ҳаракат жорий этилди. Бу эса автотранспортлар ҳаракатини бирмунча яхшилаш ва йўловчиларнинг Хуршид, Гунафша, Дежнев кўчаларига ўтишларини енгиллаштирди. Давлат автомобиль инспекцияси ходимлари бу ерларда йўл ҳаракати қоидаларига йўловчиларнинг қатъий риоя қилишлари устидан назорат олиб бормоқдалар».

Хориждан хабарлар

⊙ ПРАГА. Париж метро қурувчилари амалиётида биринчи марта ер ости йўли ер юзига чиқади. Ҳозир қурилаётган «Б-5» Нове Бутовице-Зличин трассасида ғаройиб кўприк бунёд этилмоқда. Бу кўприкдан метро поездлари барпо этилаётган сув омбори ва Прокоп водийси тепасидан 14 метр баландликда ўтади. Йўловчилар боғ ва спорт майдони манзарасини томоша қилишлари мумкин.

375 метр узунликдаги кўприкни ён томонларидан махсус хавфсиз шиша билан тўсиб қўйиш режалаштирилмоқда. Кўприкнинг пўлат конструкциялари ўрнатиладиган 8 та катта устуни қуриб бўлинган. У 1993 йилда фойдаланишга топширилади. Прага метроси ўз трассалари тармоғини доимий тезликда — йилига икки километрдан кенгайтириб бормоқда.

⊙ НЬЮ-ЙОРК. Америкалик деярли барча ҳиндилар бундан 15—30 минг йил муқаддам ҳозирги Беринг бўғози орқали Осиёдан келган бир кичик қабиланинг авлодларидир. Ўша вақтда қитъалар ўзаро туташ эди. Кейинчалик ана шу қабила авлодлари Шимолий ва Жанубий Америкага тарқалиб кетган. Жоржия штатининг Атланта шаҳридаги Эмори университети генетиклари ана шундай тахминни айтдилар.

Олимлар ҳиндиларнинг учта турли гуруҳи митохондриялари (ҳужайра фаолияти учун зарур энергияни ҳосил қиладиган генлари)ни таққослаб, улар «қариндош» эканлигини аниқладилар. Бу генлар она орқали ўтади ва шажарани кузатиш имконини беради. Тадқиқотчилар ана шу маълумотлар асосида Америкадаги ҳиндиларнинг тахминан 95 фоизи бу ерга келган қабиладаги тўрт аёлдан тарқалган, деб фараз қилдилар.

Бу фараз тасдиқланадиган бўлса, у Шимолий ва Жанубий Америкадаги ҳиндилар тилларининг илдизи битта деб ҳисоблаётган тилшунослар ҳақ бўлиб чиқадилар.

Ҳозир Эмори университетидаги олимлар ҳиндилар аждоди бўлмиш ўша қабила қачон яшаганлигини аниқлашга уринмоқдалар.

⊙ ТОКИО. Япон меҳнаткашларининг деярли ярми ўз турмуш даражасини мамлакат иқтисодий тараққиётининг юқори даражасига мос келмайди, деб ҳисоблайди. Меҳнат министрлигининг ҳар йили эълон қиладиган маълумотномасига кўра, 1988 йилда Япония ишчилари ишлаб чиқаришда ўрта ҳисобда 2189 соат банд бўлганлар. Бу уларнинг АҚШ, Буюк Британия, ГФР ва Франциядаги ҳамкасбларининг иш соатидан 230—550 соат кўп. Кўпгина японлар бемалол дам олиш учун вақт мутлақо етишмайди, деб ҳисоблайди. 1988 йилда ишчиларнинг атиги 30 фоизи ҳафтасига беш кун ишлаган. Иш билан таъминлаш соҳасига қараб, уларга 7,6 кундан 15,3 кунгача ҳақ тўланадиган отпуск берилган.

Ҳужжатда яқин вақт ичида меҳнаткашларнинг турар жой шароитларини яхшилаш мумкинлиги хусусида шубҳа билдирилган. Ҳозир энг арзон якка тартибда қурилган уйларнинг нархи ўртача малакали ишчининг йиллик маошидан 5 баробар қиммат. Маълумотнома муаллифлари, ҳукумат кўпчилик ишчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитини яхшилаши керак, деб ҳисоблайдилар. Чунки бу Япония иқтисодий ўсишининг асосий омили бўлган меҳнат унумдорлигини оширишга олиб келади.

⊙ РИМ. «Зиёратчилар учун беркитиб қўйилган минора ҳамманинг эсидан чиқиб кетган ва ташлаб қўйилган, деб бўлмайди». Шаҳар ҳокими, социалист Сержо Кортопасси яқинда бўлиб ўтган Пиза муниципал кенгаши мажлисининг натижаларини шундай баҳолади. Бу мажлис дунёга машҳур «Қулаётган минора»да таъмирлаш ишларининг шу пайтгача бошланмаганлиги ҳақидаги масалани муҳокама қилишга бағишланган эди.

Италия ва халқаро экспертларнинг минора борган сари қулаётганлиги тўғрисидаги дастлабки хулосалари 1920 йилга тааллуқлидир. Ҳозир унинг «қулаш» тезлиги йилига бир миллиметрдан сал кўпроқни ташкил этмоқда. Маъмурлар кўп сонли саёҳатчиларнинг зиёрати (меъморчиликнинг бу мўъжизасини ҳар йили миллионга яқин киши зиёрат қилади) минора ҳолатининг бундан ҳам ёмонлашишига олиб келишидан хавотирланиб, уни вақтинча ёпиб туришга қарор қилдилар.

Шу йилнинг 7 январь куни Италия министрлар кенгаши қонун лойиҳасини ишлаб чиқди. Унга кўра, меъморчилик дурдонасининг пойдеворини мустаҳкамлаш ва таъмирлаш ишларига 1990—1993 йиллар мобайнида 100 миллиард лира ажратилиши керак. Ҳозирча ўтган 7 ой ичида ноёб минора зинапояларида чанг босган бегона ўтларгина пайдо бўлган. Лойиҳа эса қоғозда қолиб кетди.

⊙ ЧЕХОСЛОВАКИЯДА гиёҳвандликка қарши курашувчи уюшма тузилди. Янги ижтимоий ҳаракат ҳар қандай наркотикларга — спиртли ичимликлардан тортиб героингача — ҳаммасига қарши курашувчи кишиларни бирлаштиради. Уюшма асосчилари орасида врачлар, психологлар, черков вакиллари, собиқ гиёҳвандлар бор. Гиёҳвандликка қарши кураш уюшмаси жамоат ташкилотлари билан, мамлакат Ички ишлар министрлигининг бўлимлари билан ҳамкорлик қилишга тайёр эканлигини айтди.

Давлатлар ўртасидаги чегаралар очиб қўйилган шароитда, дейилади уюшманинг баёнотида, мамлакатга анъанавий наркотик моддалар — қорадори, наша, кокаин келтирилиши хавфи кучаяди. Бу иллатга қарши самарали кураш олиб бориш учун криминалистлар ва врачларнинг кучлари етарли эмас, чунки Чехословакияда ҳозироқ 1,5 миллион киши гиёҳвандлик ва ичкиликбозлик касалига йўлиққан.

⊙ НЬЮ-ЙОРК. Ҳозирги вақтда Американинг 46 штатида «тамакига қарши уюшма» тузилган бўлиб, уларни асосан федерал ҳукумат пул билан таъминламоқда. Уюшмаларнинг тузилиши маъмуриятнинг 2000 йилга бориб АҚШни «чекмайдиганлар жамияти»га айлантириш йўлидаги куч-ғайратларининг асосий қисми бўлди. АҚШ жамоат соғлиқни сақлаш уюшмаси тадқиқотларида шу ҳақда гап боради.

Тамакига қарши кураш уюшмалари одатда штатлар губернаторларининг ёки маҳаллий соғлиқни сақлаш министрликлари раҳбарларининг фармойиши билан тузилади. Улар асосан штатлардаги шифохоналар вакилларини бирлаштиради. Тадқиқотларга қараганда, «тамакига қарши кураш уюшмалари» асосан аҳоли ўртасида тамаки чекиш зарарини тушунтириш ва тамакига қарши қонунлар қабул қилиш мақсадида ташвиқот олиб бориш билан шуғулланадилар.

⊙ ВИНДХУК. Намибиянинг Ораньемунд шаҳри одил суди хизматчилари анча мушкул аҳволга тушиб қолишди. Улар олмосларни ғайриқонуний йўл билан ташиган... почта кабутарини айбламоқдалар. «Қанотли қонунбузар» ғайриқонуний операциянинг асосий илҳомчиси бўлган ўз шериги —шаҳар почта бўлимининг бошлиғи билан «қора курсида ўтириш» тўғрисидаги суд талабини қондиришдан «бош тортди».

Ораньемунд полициячилари том маънода осмондан тушган омадга ҳали ҳам ишонгилари келмаяпти. Елкасига олмослар солинган халтача боғлаб қўйилган почта кабутари афтидан, йўлдан адашган ва шу қимматбаҳо тошлар ўғирланган конга келиб қўнган. «Совға» нархини 4600 доллар деб баҳолаган корхона эгалари «қонунбузар»ни маъмурларга топширдилар. Маҳаллий изқуварлар уни қўйиб юбориб, фақат қайси каптархонага бориб қўнишини кузатишларига тўғри келди, холос. Маълум бўлишича, виждонсиз қуш ўз «қанотли шериги»дан бундай лақмаликни сира кутмаган почта бошлиғи яшайдиган уй-ҳовлисида истиқомат қилар экан.

Вазиятнинг ғайриоддийлигидан ва суд залидан чиқиб кетишга тўхтовсиз уринаётган кабутарнинг тинч ўтирмаслигидан боши айланиб қолган шаҳар судьяси ҳар икки судланувчини гаров эвазига озодликка чиқариб юборди.

(ТАСС).

ТОШКЕНТ ШАҲАР
МАҲАЛЛАЛАР
ИШИНИ
МУВОФИҚЛАШТИРИШ
КЕНГАШИНИНГ
РЎЗНОМАСИ.
Ҳар ойда икки марта
чиқади.
«Тошкент оқшоми»
нашри.

Маҳалладош

Август 1990 йил.
№ 15 (28).

Маҳалла низоми:

ТАКЛИФЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР, ЭЪТИРОЗЛАР

● «Тошкент оқшоми» рўзномасида (шу йил, 9 июль сони) маҳалла (мавзе) комитетларининг Низоми лойиҳаси эълон қилингач, нафақат пойтахтликлар, балки жумҳуриятдаги турли вилоятларда яшаётган аҳоли ҳам хат йўлламоқда. Сим орқали мулоқотлар бўлиб ўтмоқда. Билдирилаётган фикр-мулоҳазалар бу ҳужжат халқ муҳокамасига ўз вақтида қўйилганини яққол кўрсатиб турибди.

НИЗОМ лойиҳаси атрофлича, анча пухта тайёрланган. Бундай ҳужжат жуда зарур эди. Менинг дадам кўп йиллардан бери маҳалла фаоли сифатида ҳурмат қозониб келаётганларидан бу масканДаги ишлардан анча хабардорман. Шу боис таклифларим ҳам йўқ эмас.

Биринчидан. Маҳаллага жон куйдириб, беминнат хизмат қилиб келаётган фаоллар рағбатлантириб турилса.

Иккинчидан. Лойиҳада тўй ва бошқа маросимларни ўтказишда дабдабабозликка йўл қўювчи хонадонларга нисбатан чора қўллаш ҳуқуқи қўмиталарга берилиши кўрсатиб ўтилса.

Учинчидан. Қўмита раиси ва котиби билан баравар ташкилотчилик ишларини бажарадиган раис ўринбосарига ҳам маош белгиланса айни муддао бўларди.

М. МАҲКАМОВА,
С. Раҳимов районидаги 522-боғча тарбиячиси.

ЎЗИМНИНГ кундалик ҳаётимдан келиб чиқиб бир фикр айтмоқчиман. Қўмита раиси маҳалла ташвишлари билан қанчадан-қанча жойга, идора ва ташкилотларга боради. Бунда, сўзсиз жамоат транспортидан фойдаланади. Низом лойиҳасининг «Умумий қоидалар» қисмидаги 3 ва 9-бандлари мазмун жиҳатидан бир-бирига айнан ўхшайди. Шу сабабли 9-банддаги жумлалар ўрнига «Маҳалла комитети раиси ва котиби ўзи яшаётган район ҳудудида йўналишли автобуслардан бепул фойдаланиш ҳуқуқига эга», деб ўзгартириш киритилишини таклиф қиламан.

Ш. УСМОНОВ,
Фарғона вилояти, Киров районидаги Болтақул қишлоқ маҳалла қўмитасининг раиси.

МАҲАЛЛА (мавзе) комитетларининг молиявий базаси, шубҳасиз Низомнинг муҳим аҳамиятга эга бўлган қисмини ташкил этади. Шундай экан, молия бюджетларини иложи борича кенгайтириш келажакда маҳалла равнақи ва ободончилигига хизмат қилади. Мен шу ўринда бир имконият ҳақида гапирмоқчиман. Маълумки, уй-жой олди-сотдисига нотариал идорасига давлат пошлинаси тўланади. Маҳалла ҳудудидаги уйлар учун тушган маблағнинг маълум қисми маҳалла бюджетига ўтказилса бўлмайдими? Агар шу фикрим инобатга олинса у холда лойиҳанинг III-қисми, 20-банди, в) бандчасига «уй олди-сотдисидан тушадиган маблағлар» қўшимчасини киритиш мумкин. Шунда в) бандча қуйидагича ўқилади: «маҳалла комитети қарамоғидаги чойхоналар ва бошқаларни ижарага топшириш, уй олди-сотдисидан тушадиган маблағлар ҳисобига».

С. МУҲАМЕДОВ,
тиббиёт фанлари доктори, Қорақалпоғистонда хизмат кўрсатган шифокор.

МАҲАЛЛА (мавзе) комитетларининг Низоми кучга киргач, қўмиталар учун асосий дастур бўлиб қолиши яққол сезилиб турибди. Бизнинг вилоятимизда жуда яхши урф-одатлар бор. Масалан, ҳашарни олиб кўрайлик. 80-100 киши бир хонадонга йиғилиб, уйнинг пойдевори ёки деворини битириб кетишади. Мен ўйлайманки, қабул қилинадиган ҳужжат ана шундай анъаналарни оммалаштиришда катта роль ўйнайди.

М. БЕРКИНОВ,
Андижон вилояти, Найман қишлоғи.

Кўчалари ва гузарлари олчазор, олмазор ва бошқа мевазор боғларни эслатувчи соя-салқин маҳаллаларни кўриб дилингиз яйрайди. Бунда маҳалла аҳлларининг, миришкор боғбонлар ва соҳибкорларнинг муносиб ҳиссаси бор. М. Горький номидаги болалар боғининг боғбони Неъматулла Раҳматуллаев ҳам ана шундай миришкорлардан бири.

СУРАТДА: боғбон Неъматулла Раҳматуллаев.

Т. Каримов сурати.

РАИС ҚАЙТА САЙЛАНДИ

«ЯНГИ Тошкент» маҳалласи томошагоҳида йиғилиш тугагач, меҳнат ва партия кексаси Нуриддин Исмоилов биз билан суҳбатда шундай деди:

— Мажлис жонли, ошкора ўтди. Айрим мулоҳазаларимни айтишга вақт етмай қолди. Масалан, электр масаласини олиб кўрайлик. Маҳалламиздаги 480 хонадоннинг 100 таси Тошкент районидан таъминланади. Афсуски, бу хонадонларда электр чироғи тез-тез ўчиб туради. Ҳудди шу гапни телефон тўғрисида ҳам айтмоқчиман. Қачон қарасанг, тармоқдаги симлар узилиб, чуваланиб ётади. 29-автомат телефон станцияси ишчилари эса парвои фалак. Бундай аҳвол қачонгача давом этади, билмаймиз.

Куюнчаклик билан айтилган бу сўзларга қўшилмай иложимиз йўқ. Шунга ўхшаш мулоҳазалар ҳисобот сайлов йиғилиши давомида ҳам билдирилди.

— Мен, қўмитамиз раиси Рашидхўжани яхши биламан, — деди маъруза юзасидан ўз фикрини билдирган Ҳабибулла Нуъмонов. — У ўн йилдан ортиқ фаолияти давомида камтар, ишбилармон ва жонкуяр жамоатчи эканлигини яққол кўрсатди.

Маҳалла фуқароси Петр Лукьянович Тимошкин хонадони катта кўчага яқин жойлашган, ҳозирги кунда уйининг атрофи ахлатхонага айланиб қолгани ҳақида гапириб, қўмитадан ёрдам сўради. Ўзбекистон ССР халқ депутати Эркин Халилов эса маҳалла аҳлининг канализация қувурлари ўтказиб бериш ва электр тармоқларини янгилаш хусусидаги талабларини ижро этишга киришгани, яқин вақтлар ичида бу масалалар ижобий ҳал бўлажагини айтди.

Шуни таъкидлаш лозимки, ҳисобот даврида 19 кишидан иборат қўмита аъзолари салмоқли ишларни амалга оширишди. Масалан, Муаззам Назарова бошчилик қилаётган хотин-қизлар кенгаши аъзолари оилалардаги келишмовчиликларнинг олдини олиш, аёлларга етарли шарт-шароит яратиб беришда жонбозлик кўрсатишяпти. Ўртоқлик суди вакиллари аралашуви билан эса қўмитага тушган барча ариза ва шикоятлар ўз вақтида кўриб чиқилиб, ижобий ҳал қилинди. Турли байрам ва маросимларни кўнгилдагидек ўтказишда маданий-оқартув комиссиясининг ҳиссаси катта бўлмоқда.

Йиғилишда назорат-тафтиш комиссияси раиси Собир Тўлаганов ҳам ҳисобот берди. Маҳалла аҳли Рашид Аҳмедовни яна қўмита раиси этиб сайлади.

М. ТУРОБОВ.

Хушхабарлар

Ҳуқуқшунос тушунтириб берди

«КАМОЛОН» маҳалласининг аҳли 91-сайлов округидан Октябрь район Советига депутатликка сайланган, СССР Адвокатлар уюшмасининг аъзоси Маҳфуза Файзуллаева билан учрашишди. Таниқли ҳуқуқшунос савол-жавоблар орқали балоғатга етмаган ёшлар тарбияси, пенсия, ер, уй-жой, никоҳ ва оила тўғрисидаги қонунларга киритилган ўзгартишлар ҳақида тушунча берди. Йиғилиш сўнгида маҳалла бадиий ҳаваскорлари концерт намойиш этдилар.

М. ЗАБИХИЛЛАЕВ.

Мунозарали ўтди

ТОШКЕНТ шаҳар маҳаллалар ишини мувофиқлаштириш Кенгашининг навбатдаги мажлиси ўтказилди. Кенгаш раиси Қ. Фозилхўжаев Тошкент шаҳар маҳаллаларининг 1-Қурултойини чақириш ҳақида маъруза қилди. Шундан сўнг мазкур анжуман кун тартибига қўйилаётган масалалар юзасидан қизғин мунозара бошланди. Йиғилиш иштирокчилари, шунингдек шаҳар маҳаллалар қўмиталари Кенгаши Низомининг лойиҳаси, чойхоналарда сиёсий ва маданий ишларни йўлга қўйиш юзасидан ҳам фикр-мулоҳаза билдирдилар.

ЎЗ МУХБИРИМИЗ.

Ўрнак олишсин

ҚАШҚАДАРЁ вилоятининг Чироқчи районида аҳолини жисмонан чиниқтиришга катта эътибор берилаяпти. Яқинда Ҳамза, Навоий, «Советобод», «Пролетар» каби 9 та маҳалла ўртасида футбол бўйича мусобақа ташкил этилди. Учрашувларни уюшқоқлик билан ўтказган «Янгиобод — 2» жамоаси ғолиб чиқиб, район комсомол қўмитасининг совриннин қўлга киритди. Пойтахтимиздаги маҳалла қўмиталари чироқчиликлардан ўрнак олишса арзийди.

Э. ТОШТЕМИРОВ.

АЗИЗ МУШТАРИЙЛАР!

ШУ ЙИЛ, 7 сентябрь куни соат 10-00 да Тошкент вилояти партия комитетининг катта мажлислар залида Тошкент шаҳар маҳаллаларининг 1-Қурултойи очилади. Пойтахтимиз тарихида биринчи марта ўтказилаётган бу анжуманнинг кун тартиби қуйидагича:

1. Тошкент шаҳар маҳаллалар қўмиталари Кенгашининг ҳисоботи.
2. «Маҳалла» дастури бажарилишининг бориши ҳақида.
3. Маҳалла (мавзе) комитетларининг Низоми лойиҳаси тўғрисида.
4. «Маҳалладош» рўзномасининг ҳисоботи.
5. Тошкент шаҳар маҳаллалар қўмиталари Кенгашининг янги ҳайъатини сайлаш.

Тошкент шаҳар маҳаллаларининг 1-Қурултойи кун тартибига қўйилган масалалар бўйича таклифлар, фикр-мулоҳазаларингиз бўлса Тошкент шаҳар маҳаллалар қўмиталари Кенгаши ёки «Маҳалладош» рўзномасига мурожаат қилишингизни сўраймиз.

Телефонларимиз: 45-66-45, 32-53-66.

«Маҳалладош»—маҳалла—«Маҳалладош»

Донобувага мактуб

«Мендан юз ўгиришгани инсофданми?.. »

Бугун тунда ўтмишимни эслаб яна ухлай олмадим. Сиз билан отахон суҳбатлашгим, юрагимни ёзиб, дардлашгим келди.

Мен келин бўлиб тушган хонадон анча ўзига тўқ, қўша-қўша машиналар дарвозахонада турар, фақат бозордан қўл гўшти ейиларди. Хуллас, ўртаҳол, оддий оилада катта бўлган мен учун булар янгилик эди. Бир йилдан сўнг фарзандлик бўлдим. Турмуш ўртоғим ота-онанинг доимий қўллаши, уйда барча нарсанинг етарли бўлишига ишониб, бир ерда ёлчитиб ишламади. Шу сабабли кўпинча тортишиб қолардик.

Бу ҳаётдан негадир кўнглим тўлмас, бир ёқдан чақалоқ, бир ёқдан ўқиш, бир ёқдан уй юмушлари — кундан-кунга толиқиб, озиб борардим. Кейин, секин-аста қандайдир қисқа йўтал пайдо бўлди. Болам бир ёшга тўлиб, ишга кириш учун тиббиёт кўригидан ўтаётганимда менда касаллик бошланганини айтишди. Шу куннинг ўзида жумҳурият сил касалликлари илмий текшириш олийгоҳининг касалхонасига юбордилар. Шундай қилиб ўзим билмаган, ҳеч қачон эшитмаган хасталикка йўлиққан эканман. Аввалига ўкиниб йиғладим, кейинчалик эса кўникиб кетдим. Шу ерда тўқишни ўргандим. Умримнинг ярим йили даволаниш билан ўтди. Шифокорлар, ҳамширалар, ренгенологлардан миннатдорман. Бутунлай соғайишим учун улар ўз куч-ғайратларини аямадилар.

Ниҳоят, касалхонадан чиққач, олдимда ишга жойлашиш вазифаси турарди. Бу касаллик билан ишлаш мумкин — фақат болалар муассасасида эмас. Менинг эса ўқишим ҳам, ишим ҳам, танлаган касбим ҳам — тарбиячилик. Иш топгунимча боғчадан иш ҳақи сақланмаган ҳолда отпуска беришди. Бир дугонамнинг таклифи билан пойтахтдаги Ўқчи кўчасига жойлашган муассасага бориб учрашдим. Суҳбатдан сўнг, таржима қилиниши керак бўлган русча текст беришди. Уйда астойдил ҳаракат қилиб, таржимани олиб борган эдим директорга маъқул тушди. Ҳўжжатларимни сўради. Мен хурсандчилик билан диплом ва меҳнат дафтарчамни келтирдим. Директор дафтарчадаги «Касаллиги туфайли ишдан бўшатилсин», деган ёзувни ўқиб, суриштира бошлади. Мен бўлган воқеани гапириб бердим. Шу куни у баҳона билан қайтариб юборди. Эртасига эса «Бизда бўш ўрин йўқ», деган жавобни олдим. Шундай қилиб, қўлимда диплом ва бир неча йил стажим билан ишсизликка дуч келдим.

Энди оилам ҳақида. Касалхонага келган дастлабки кунданоқ, келин бўлиб тушган хонадондагилар мен ва ўғлимдан юз ўгирдилар. «Бундай касал бўлган бўлса кетаверсин!..» Бу ножўя иши учун қамалиб қолган турмуш ўртоғимнинг сўзлари эди. Ойлар давомида меҳрга зор бўлиб ётганимда бирор марта йўқламади. Онам ўрнида онам бўлган қайнонам, сирдош овсиним, қайнагач-қайинсингилларимга энди менинг керагим йўқ эди. Шундай бўлса ҳам эгилиб, қадримни букиб, уларни бир неча бор бориб кўрдим. Ҳар нима бўлганда ҳам ўғлим бор. Аммо хонадондагиларнинг ўзларини олиб қочишлари, еган-ичган идишларимни, қошиқларимни кун қизиғига қўйиб ёки қайноқ сувда «дизенфекция» қилишлари жуда қаттиқ таъсир қиларди. Турмушимни сақлаб бўлмаслигини тушуниб, ўз уйимга бутунлай келдим.

Йиллар ўтди. Қийинчиликларда бирдан-бир овунчоғим ўғлим ҳам кўзга кўриниб қолди. Бир неча марта ҳаётдан юз ўгирмоқчи бўлганман. Бу фикр миямга кўп марта келар, фақат шу жажжи тойчоғим туфайли ўзимни ўзим қўлга олардим. Бу орада мени сил касалликлари диспансери ҳисобидан ўчиришди. Болага ташна, фарзандсизлик туфайли оиласи бузилган бир одамга турмушга чиқдим.

Мен фақат бир нарса, инсон бошига оғир кун тушганда қўллаш, ёрдам бериш ҳақида гапирмоқчиман. Ўзингиз ўйлаб кўринг, турмушга чиқаётганимда соппа-соғ эдим. Пешона экан, хасталикка чалинганимда юз ўгириш инсофданми, Доно бува!

Ҳурмат билан: ҒОЛИБА.

«ТАБАРРУК ЁШИНГИЗ БИЛАН ТАБРИКЛАЙМАН, БУВИЖОН...»

З. Ҳайдаров сурат-лавҳаси.

Мактубингизни шарҳлаймиз

«Бизга чинни идишлар зарур...»

Ҳурматли муҳарририят! Яқинда мавземизда ҳашар йўли билан чойхона қуриб олдик. Ажойиб томошагоҳимиз ҳам бор. Энди тўй ва бошқа маросимларни ўтказишга чинни идишлар керак. Дўконлардан топиш қийин бўлаяпти. Уларни чинни заводидан олиш имконияти йўқми?

Н. ЭШҚУВВАТОВ,
«Сергели-7» мавзесида яшовчи меҳнат кексаси,

Муштариймиз йўллаган бу мактубга Тошкент чинни заводи тақсимот бўлимининг бошлиғи С. Комилов ўз муносабатини қуйидагича билдирди:

— Корхонамиз бир йилда 7 миллион 800 минг дона коса, 22 миллион 175 минг пиёла, 1 миллион 695 минг ликобча, 2 миллион 780 минг чойнак ва бошқа бир қатор чинни буюмлар ишлаб чиқаради. Энди мактубда айтилган фикрга келсак, биз фақат маҳсулот тайёрлаймиз, сотиш ҳуқуқига эга эмасмиз. Лекин бу сўзларим масалани ҳал этиш имконияти йўқлигини билдирмайди. Маҳалла қўмиталари Тошкент шаҳар хўжалик моллари савдоси бошқармасига қарашли 25-магазинга мурожаат қилсалар, имкониятга қараб расмийлаштириб олишлари мумкин. Бунинг учун райижроқўм томонидан маблағ ажратилиши зарур.

Корхонамизда бир қанча янги ускуналар тўла ўзлаштирилмаганлиги туфайли давлат стандарти талабларига жавоб бермайдиган буюмлар мавжуд. Биз уларни кундалик рўзғорда ишлатиш учун фақат хонадонларга сотаяпмиз. Миқдорини эса завод директори ҳал қилади.

Д. ОБЛАЕВ ёзиб олди.

Бу нола—кимга ҳавола?

НАҲОТКИ ЁЛҒОН ГАПИРСАМ

КИЗИМ тўй киладиган бўлиб қолди. Унга ёрдам бериш учун мебель кидириб, магазинларнинг биридан топган эдим, райижроқўмдан рухсат керак экан. Райижроқўмда эса иш жойидан қоғоз сўрашди. Кизим 15 йилдан бери ўқитувчилик қилаётган 119-ўрта мактаб маъмурияти мен сўраган хужжатни тўғрилаб берди. Хурсанд бўлиб раиснинг олдига кирсам, халқ таълими бўлимига юборди. Кейин мактабга бориб, йиғилиш қарорини ҳам келтиришга мажбур бўлдим. Мудирга имзо қўйдириш учун бир ҳафта кутишга тўғри келди.

Қўлимдаги қоғозларни район ижроия қўмитаси раисининг ўринбосари Саида Ғаниева кўздан кечириб: «Ота, магазиндан талон келтириб беринг», деди. «Қорақамиш» даҳасидаги дўконга ўн кунча қатнаб, иккита талон олишга муваффақ бўлдим. Набирам билан яна Саида Ғаниеванинг ҳузурига кирдик.

— Сиздан олдин 16 киши навбатда турибди, — деди у олдимга рўйхатни ташлаб.

— Шулардан кейин оласиз.

— Ахир талон олиб келинг, деб айтдингку, кизим, —сўрадим ҳайрон бўлиб. — Шунча пайтдан бери сарсон бўлмасдим. Тўй яқин бўлса...

— Айтдим-ку, навбатингиз келганда оласиз. Мен бундай муомаланинг сабабини тушунолмай, яна райижроқўм раисига, бирор нажот бўлмагач район партия қўмитасига мурожаат қилдим. Афсуски, ваъдадан нарига ўтишолмади. Саида Ғаниева эса: «Талон ҳақида ҳеч қандай гап бўлгани йўқ» деб айтган сўзларидан тонди.

Мебелни-ку бир амаллаб топдик. Аммо 90 ёшга кирганимда ўзимнинг қадр-қимматимни топталгандек ҳис қилдим. Наҳотки олти фарзанднинг отаси, 35 невара-чеваранинг буваси бўлатуриб ёлғон гапирсам. Бор отангга, бор онангга қабилида иш тутаётган раҳбарлар туфайли кўпчилик ҳамон сарсон бўлиб, керакли нарсани чакана нархда олишга мажбур бўлишаяпти. Қайта қуриш шамоли уларни уйқудан қачон уйғотаркин?

А. ҚУРБОНОВ,
С. Раҳимов райони, Мевазор кўчасида яшовчи пенсионер.

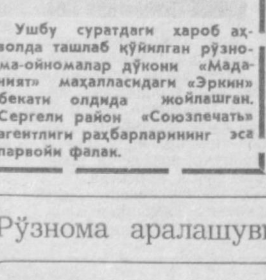

Ушбу суратдаги хароб аҳволда ташлаб қўйилган рўзнома-ойномалар дўкони «Маданият» маҳалласидаги «Эркин» бекати олдида жойлашган. Сергели район «Союзпечать» агентлиги раҳбарларининг эса парвойи фалак.

Акс садо

«Қоровул керакми?»

Мен мақолада («Маҳалладош», 28 июнь) таъкидланган Фармон ака билан маҳалладош эдим. Бу ажойиб инсон ўзининг муомаласи ва одамохунлиги билан кўпчилик ўртасида обру қозонганди. Унинг жуссаси кичик бўлса ҳам овози жуда ўткир эди.

Ҳозир маҳаллаларга Фармон акага ўхшаш коровуллар ҳаводек зарур. Чунки тунда навбатчи инспектор ёки кўнгилли дружиначилар кўчаларда кўринишмайди. Шу боис ўқишдан қайтаётган ўғил-қизларимиздан хавотир олиб, кўчага чиқиб кутиб олаяпмиз. Қоровул бўлса осойишталик таъминланарди. Тўланадиган маошни эса маҳалла қўмиталари ҳал қилганлари маъқул.

Ф. НУРИДДИНОВ.

Рўзнома аралашуви билан

САБЗАВОТ ДЎКОНИ ҚУРИЛАДИ

«Маҳалладош»нинг шу йил 31 май сонида эълон қилинган «Жавобдан қониқмадик» сарлавҳали танқидий мақола юзасидан Октябрь район ижроия комитетининг раиси Р. Ф. Хўжаев имзоси билан жавоб хати олдик. Унда жумладан шундай дейилади:

«Мақолада ҳақиқатан ҳам тўғри далиллар келтирилган. Ижроқўмнинг барча ходимларига фуқароларнинг таклиф ва истакларини ўз вақтида кўриб чиқиб, қондириш, уларга диққат-эътибор билан муносабатда бўлиб, малакали жавоб қайтариш зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Аҳолининг қишлоқ хўжалик маҳсулотларига бўлган талабини қондириш мақсадида «Тахтапул» маҳалласида сабзавот дўкони қуриш ҳақида қарор қабул қилинди. Қурилиш назорат остига олинди».

Маҳалла ва рўзнома фаоли

ҒАЙРАТИНГИЗГА ТАСАННО, ОТАХОН!

МАҲАЛЛАДА тўй бўлаётган эди. Бир гуруҳ кексалар тўйхонага келаётганларни остонада кутиб олиб, ичкарига таклиф қилишаяпти. Шу пайт папка кўтарган 5-6 нафар қизлар уларнинг олдидан салом бермай ўтиб кетишди.

— Бу қандай гап, Абдуфаттоҳ, — деди кексалардан бири бошини чайқаб. — Мактабда ота-оналар қўмитасининг раиси сен бўлсанг-у, ўқувчилар салом беришни билишмаса!

— Ҳозирги ёшлар шунақа ўзи, — суҳбатга қўшилди яна бошқаси. — Насиҳат қилсанг, бироз фурсат ўтмай ёдидан кўтарилиб кетади. Абдуфаттоҳ ёмон ишламаяпти.

Хуллас, тенгдошларнинг бири ундай деди, бошқаси бундай. Ёшлар тарбияси, аҳлоқ-одоб ҳақида баҳс бошланиб кетди. Ўзича хулоса чиқарган Абдуфаттоҳ ота эртасигаёқ мактабга бориб, директорга учрашди. Шу куни Абдураҳим Абдукаримов билан бирга барча синфларга кириб, «Ассалому алайкум» сўзининг маъносини тушунтириб бердилар.

Бу воқеа отахоннинг ҳаётидан шингил бир лавҳа, холос. У киши муҳарририятга шаҳдам қадамлар билан кириб келганида 80 ёшга кирганига асло ишонмайсиз. Ҳаракатларида ёшларга хос ғайрат сезилиб туради. Шу ёшга кириб ҳамон мақолалар ёзиш, яна муаммоларни кўтариб чиқиш ҳар кимнинг ҳам қўлидан келавермайди.

— Ишчилар шаҳарчасидаги камчиликлар аҳолини жуда қийнаб қўйди, ўғлим, — деганлари ёдимда. — Маиший хизмат, шифохона, сув масаласида ёрдам сўраб бормаган идорам қолмади. Охири кўнглимдаги гапларни қоғозга тушириб, олдингизга келдим.

Шундан сўнг «Маҳалладош»да мақола босилиб чиқди. Мана, салкам тўрт ой ичида шаҳарчада маълум ўзгаришлар қилинди. Уста Ширин ва Киев кўчаларидаги ахлатхоналар тугатилиб, ўрнида рўзномалар дўкони очилди. Ҳозир бу жойларда ҳар ойда 3000 сўмлик савдо қилинаяпти. «Известия» бекатининг усти очиқ эди, қайта таъмирланиб, йўловчиларга қулайлик яратилди. Киев кўчасидаги бекатда сартарошхона битиш арафасида, дорихона марказга кўчирилаяпти.

Ана шулар ҳақида ўйласа Абдуфаттоҳ ота умри бежиз ўтмаётганидан мамнун бўлиб қўйди. Аслида у боғбоннинг ўғли, болалигидан боғларга меҳр қўйган, мухбир бўламан, деб сира ўйламаган эди. 1931 йилда агротехника курсида таҳсил олиб, кўп йиллар давомида пиллачилик ва боғдорчилик агрономи бўлиб ишлади. Ўша кезлари ўзи ишлаётган Калинин районида чиқадиган «Колхоз турмуши» рўзномасига ипак қурти боқиш агротехникаси, тут кўчатларини парваришлаш ҳақида мақолалар ёзиб турди. Муҳарририят томонидан ташкил этилган тадбирларда қатнаша бошлади. Шу-шу мухбирликка ҳавас қўйиб қолди. Унинг «Тепаликдаги боғлар», «Колхоз мулки муқаддас», «Қишлоқ нур ичида» каби очерк ва лавҳалари муштарийларда катта қизиқиш уйғотди.

Абдуфаттоҳ Набихўжаевни кейинчалик Ўзбекистон Телеграф Агентлигига ишга таклиф этишди. Ҳабиб Нўъмон, Аҳмад Исмоилов, Нўъмон Ғуломов сингари етук журналистлар унга ижодий жиҳатдан ёрдам беришди, маҳоратини оширишга кўмаклашдилар. Отахон шундан бери жумҳурият, вилоят ва шаҳар рўзномаларида қатнашиб келаяпти.

— Кўпроқ таълим-тарбия, шаҳар ободончилиги ҳақида ёзаман, — деди у биз билан суҳбатда. — Ўзим бир умр ичмаганман ҳам, чекмаганман ҳам. Папирос чекаётган ёшларни кўриб қолсам олдимга чақириб: «Ўзингга, ўз соғлигингга душманмисан», дея танбеҳ бериш одатим бор.

Отахонни Киров районидаги «Янгиариқ» маҳалласи қўмитасидаги ёшларни тарбиялаш шўъбасига мудир этиб сайлашгани бежиз эмас. У мактаблар билан ҳамкорликда болалар ўртасида иш олиб бораяпти. Кейинги йиллар ичида бир неча тарбияси оғир ўсмирлар хулқида ўзгариш сезилиб, ҳаётдан ўз ўринларини топишди.

Абдуфаттоҳ ота тўй ўтказиш комиссиясининг аъзоси сифатида маросимларни ихчамлаштириш, замонавий урф-одатларни турмушга татбиқ этишда ҳам фаоллик кўрсатмоқда. Маҳалла ва рўзнома жонкуяри 4 фарзанди ва 18 невара-чеваралари даврасида бахтиёр ҳаёт кечирмоқда.

— ЎзТАГда ишлаётганимда сафарда кўп бўлардим, ҳатто бир ойлаб қолиб кетишга тўғри келган, — дейди отахон. — Ўғил-қизларимизни тарбиялаб, вояга етказишда опоқингиз Азизанинг хизмати жуда катта. Ҳозир уларнинг барчаси ўқимишли, турли соҳаларда меҳнат қилишаяпти. 80 йиллик тўйим арафасида умр йўлдошимга ҳам узоқ умр тилайман.

С. ШОДИЕВ.

Табиат— ҳаёт чашмаси

ҚЎМСАШ

БУ ерларга кўчиб келганимизга мана тўққиз йил бўлибди. Ўшанда Тошкентнинг бир чеккаси ҳисобланган Тансиқбоев даҳасида эндигина уч-тўрт кўп қаватли уй гугурт қутисидек қад кўтарган эди. Уй тўйига келган меҳмонлар яшаётган жойимизнинг табиатини роса мақтаб кетишганди. Ростдан ҳам мақташга арзирди. Шовуллаб оқаётган анҳор, унинг чап қирғоғидан юз метрлар чамаси нарида бир-бирига қўшилган иккита жарлик ўтган эди. Ундан кейин бийдай дала.

Жарлик дарахтлар билан қопланган бўлиб, балкондан худди мавжланаётган яшил дарёга ўхшаб кўринарди. Бу жойга биринчи бор дадамлар билан тушганимиз ҳеч эсимдан чиқмайди. Ўшанда гўё ўрмонга кириб қолгандек бўлгандим. Атрофни мен номини билмайдиган ўнлаб қушлар «чуғури» босиб кетган. Жар ичидан оқаётган, унча катта бўлмаган зовур лабига келиб, кўм-кўк майса устига ўтирдик. Қирғоқни қоплаган узун-узун ўтлар ювош сой юзини майин силар, тип-тиниқ сув тубида бир-бир ярим қаричли балиқлар оҳиста сузиб юрарди.

— Ҳа... балиқлар ҳам камайиб кетибди, — дедилар дадам чуқур хўрсиниб.

— Шу каммиl — ҳайрон бўлдим мен. — Сув тўла балиқ-ку!

— Илгари тарози босадиган балиқлар сув юзида сузиб юрарди. Паст тарафда сой қуйиладиган кўл бор эди. Бу ерда ўрдак ҳам бўларди. Ҳозир ўрдак қолмаган, балиқ ҳам камайибди.

Ногаҳон биздан сал нарироқда сув юзи оҳиста тўлқинлана бошлади.

— Илон!!! —қўрқувдан сапчиб ўрнимдан туриб кетдим.

— Э, қуён юрак, — кулдилар дадам, — сув илонидан шунчалик қўрқиб кетдинг-а! Оббо сеней, қани юр кўлни кўрсатаман.

Дадам мени сой ёқалаб кетган сўқмоқдан бошладилар. Анча юрганимиздан сўнг, қамишлар билан ўралган кўлга етиб келдик. Кўлнинг суви кўм-кўк, баъзи жойлари қурбақа салласи билан қопланган, бироқ у ҳам ҳусига ҳусн қўшиб турарди. Оёғимиз остидан икки-уч қурбақа сапчиб, ўзини сувга отди.

— Жим, — дедилар дадам тирсагимдан ушлаб.

— Ўтир! — Ҳайрон бўлиб ерга чўкдим.

— Қара, ҳув ана, — дадам қамишлар томонни кўрсатдилар, — сув юзида ўрдак юрибди.

Ростдан ҳам бир ўрдак сузиб юрарди. Ҳар замон бошини сувга тиқиб-тиқиб қўяди.

— Буни қара, ҳалиям ўрдак бор экан-а! — дедилар дадам қувониб.

— Йўқолиб кетган деб юрардим... Қара, шеригини чақиряпти.

Бизни сезиб чўчидими, ё бошқа сабабданми, бирдан ўрдак «ғақ» деди-ю, сувга шўнғиди. Шу бўйича бошқа кўринмади. Кўлни бироз томоша қилгач, ота-бола орқамизга қайтдик.

Жардан чиқаётганимизда қаердадир булбул хониш қилар, яна қандайдир қушлар унга жўр бўлиб, жозибали, руҳингни енгиллаштирувчи «куй»ни ижро этарди. Илгари ҳеч эшитмаганим бу оҳангга маҳлиё бўлиб, бир фурсат тўхтаб қолдим.

— Эшит, ўғлим, яхшилаб эшит, — дедилар дадам қўлларини елкамга қўйиб. — Қушларнинг хониши, бугун кўрган сувилон, балиқлар, ўша якка ўрдак ҳам ғаниммат. Борган сари жониворлар камайиб бораяпти. Бир вақтлар бувам менга «жарликда чиябўри, тулкилар бўларди», деб айтгандилар. Сен ҳам вақти келиб болаларингга «шу ерларда жарлик бўларди» дерсан.

Ўшанда дадам каромат қилаётганларини билмаган эдилар...

Йиллар ўтиб, жарликнинг бир қисмига машиналарда ахлат ташиб, кўмиб, устига иморатлар қурилди. Қолганига эса, жар ёқалаб кўп қаватли уйлар солиб ташланди, мактаб қад кўтарди. Хуллас, илгари юмронқозиқлар ўйнаб юрган ерда қисқа фурсатда янги даҳа қад кўтарди. Одамлар кўчиб келишди.

Шундан сўнг атроф таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Бир вақтлар Америкадан келтирилган ондатралар яшаган анҳорда ҳозир қўлингни ювишга ҳам тортинасан киши. Сув юзида ялтираб қорамой оқади, унга қўшилиб келаётган пўчоқ ва бошқа чиқитларнинг кети узилмайди.

Мен каби ёшларда табиат, экологияни ўйлашга вақт қаёқда, бош қашишга қўл тегмайди. Ўқиш, тўгарак, кутубхона, шу билан кун кеч бўлади. Апил-тапил овқат еб, телевизор кўрасан. Ота-онанг билан тузукроқ гаплаша ҳам олмай, таппа ташлаб уйқуга кетасан. Ҳар куни шу аҳвол. Бу хил турмуш кишини зериктираркан. Доимо нимадир етишмаётгандай туюлади. Ўша етишмаётган нарсани қидирасан, қўмсайсан.

... Кеч бўлиб қолганига қарамай, жар томон йўл олдим. Ахлат уюми ёнидаги сўқмоқдан секин пастга тушдим. Кимдир ахлат уюмини ёқиб кетибди. Жарликни таниб бўлмайди. Бочка, тахталар билан тўлдириб ташланган сой лабида тўхтаб бирон балиқни кўриш умидида ярим соатча сувга тикилдим. Сойга канализация туширилгач, балиқ ҳам йўқолибди. Сўнг бундан олти йил муқаддам дадам билан юрган сўқмоғимиз бўйлаб кўлга бордим. Унинг илгари кўм-кўк бўлган суви қўнғир тусда, ҳаёт асари кўринмайди. Ноумид орқага қайтдим.

Илгари булбул хониш қилган жойдаман. Жимжитлик. Дарахтларнинг сийрак шохларига қарайман. Ногоҳ тепамдан бир тўда чумчуқ учиб ўтди. Секин юқорига чиқдим.

Жар ёқасидаги кўпқаватли уйларда ора-сира чироқ ёқилган, музика, ғала-ғовур, шовқин эшитилади.

Нималарнидир қўмсайман...

Шораҳмат ҚУРБОНОВ,
ТошДУ журналистика куллиётининг 2-курс талабаси.

Томорқа хўжалигингизда

Мева ҳосилини териб олиш

Одатда пишиб етилган мева ҳосилини териш жуда жўн туюлса-да, аслида эътибор ва маълум малака талаб этади. Меваларни йиғиб-териб олиш муддати мева дарахти турлари хусусиятларига, маҳсулотга қўйиладиган талабга ва ундан қандай мақсадда фойдаланилишига қараб белгиланади. Узоқ жойларга жўнатиладиган ёзги ва кузги навлар жуда пишиб етилмасдан (техник етилганда) териб олинади.

Қуритиш, қайта ишлаш ва янги узилган ҳолда истеъмол қилишга мўлжалланган мевалар истеъмол қилиш учун яроқли бўлиб пишган даврда, яъни меванинг таъми, ранги шу навга хос бўлган вақтда териб олинади.

Узоқ жойларга жўнатишга мўлжалланган олма ва нокнинг ёзги навлари тўлиқ пишишидан 5-7 кун олдин, кузги навлар 10-15 кун, қишки навлар эса об-ҳавога қараб 5-10 сентябрдан олдин териб олинади.

Беҳи мевалари тўқ яшил рангдан оч сариқ рангга ўта бошлаганда узилади. Узоқ ерга жўнатиладиган ўрик ва шафтоли ранг ола бошлаганда ва уларнинг катталиги маълум даражага етганда терилади. Қайта ишлаш ва жойида истеъмол қилинадиган олча ҳамда гилос тўлиқ пишганидан кейин, жўнатиш учун эса тўлиқ пишишдан 5-6 кун олдин узилади. Қуритиладиган мевалар тўлиқ пишганидан сўнг териб олинади.

8-10 килограмм мева сиғадиган узун саватлар ҳосилни териш учун жуда қулайдир. Бунинг учун аввал уларнинг ичига қоп ёки ўт солиш керак. Дарахт учларидаги меваларни териш учун махсус мева тергичлардан фойдаланилади. Мевалар тагига қоғоз, қипиқ ёки майин ўт солинган сават, яшикларда ташилади.

М. СОБИРОВ,
қишлоқ хўжалик фанлари номзоди.

Марҳамат, сўрайверинг

Л. ҲАМИДОВ: Мен Улуғ Ватан уруши даврида мамлакат ичкарисидаги меҳнатим учун медаль билан тақдирланганман. Шу боис урушда қатнашганлар қатори ҳуқуқ ва имтиёзлар берилди. Бироқ улардан фойдалана олмаяпман. Айтингчи, «Ветеран» магазинига аъзо бўлишим мумкинми?

Жавоб: Сиз уруш қатнашчилари қатори юқорида тилга олинган магазинга аъзо бўлишингиз мумкин. Агар маъмурият рухсат бермаётган бўлса, у ҳолда район ижроия комитетининг савдо бўлимига мурожаат қилишингизни тавсия қиламиз.

А. ҲАСАНОВ,
ҳуқуқшунос.

Муқаддас бурч

АСКАР ЙИГИТНИНГ ОНАСИ...

Аскарлик йигитларни ҳар томонлама етук, эпчил, чаққон ва бақувват қилиб чиниқтиради, Ватанни севишга, она-тупроқни ардоқлаб, кўз-қорачиғидай асрашга ўргатади деб кўп марталаб ёздик. Бироқ, баъзи қурилиш қисмларида интизом бўшашиб кетганлиги туфайли бебошликлар содир бўлиб, онлаларда ташвиш уйғотгани сир эмас.

Аскар йигитнинг онаси... У қаерда бўлмасин, ҳамиша фарзандини ўйлайди, хаёлан суҳбатлашиб, тунларни бедор ўтказади. Ўғилларини ҳарбий хизматга жўнатган онаизорлар қандай ўй-кечинмалар билан яшашаяпти? Биз ана шу савол билан қизиқиб, бир неча хонадонда бўлдик.

Р. АБДУЛЛАЕВА,
Тошкент районидаги Ленин номли жамоа хўжалиги, «Ёшлик» маҳалласидан:

— Ўғлим Баҳодир Қозоғистон ССРнинг Кустаной шаҳрида хизмат қилаяпти. Кейинги пайтдаги воқеаларни эшитиб жуда хавотирландим. Гарчи ўғлим биропта хунук гап ёзмаса-да, кўнглим тинчимай, яқинда олдига бордим. Баҳодир ҳам, ўртоқлари ҳам «хизматлар жойида», деб жавоб беришди. Қисм сипоҳилари интизомга жуда қаттиқ риоя қилишар экан.

—●—

М. УМАРОВА,
Тошкент шаҳридаги «Янги турмуш» маҳалласидан:

— 5 ўғлим бор. Каттаси Аваз Москва вилоятидаги ҳарбий қисмлардан бирида йигитлик бурчини ўтаяпти. Хатларининг бирида шундай деб ёзди: «Ойижон мендан хавотирланманг. Қисмимизда барчамиз иноқмиз. Командирлар ёш аскарларнинг таҳқирланишига йўл қўйишмайди. Ўзим соғ-саломат юрибман. Ҳадемай дийдор кўришиб қоламиз».

Кузда иккинчи ўғлимни ҳам хизматга жўнатаман. Армиядаги кўнгилсизликларнинг олди олинаётгани рост бўлсин.

—●—

С. РАСУЛОВА,
меҳнат кексаси:

— Кенжа ўғлим Мавлон Архангельск шаҳрида. Обид, Собит, Собир мамлакатнинг турли жойларида армияда бўлиб қайтишган. Хат ёзганимда «Акаларингнинг йўлини берсин, соғ-саломат қайтгин», дейман. Яқинда телефон орқали гаплашдик. Гўшакни анча вақт олмаганига роса хавотирландим. Ҳайрият, овозини эшитиб дилим анча ёришди. Ҳозир ҳукуматимиз фарзандларимизга барча шарт-шароитларни яратиб бермоқда. Бундан биз оналар миннатдормиз.

С. БАДРИДДИНОВ.

СУРАТДА: Себзор даҳасидаги Саломат Тожиевалар хонадонига аскар ўғил Содиқдан хат келди.

Р. Альбеков сурати.

Фахрлансак арзийди

БАЪЗИ-баъзиларда катталарнинг ёшлардан нолиб гапиришларини эшитиб қоламан: «Ҳозирги ёшлар жуда бебош бўлиб кетишган», «Ҳозирги ёшларга иш буюриб барака топмайсан», «Ёшларга ҳайронман, бир гап камлик қилади, иккитаси кўплик». Шунда ўйланиб қоламан. Яхшилари ҳам жуда кўп-ку. Наҳотки уларни кўрмаймиз, билмаймиз. Ёки бирники мингта, деганларидек битта ёмоннинг каери бошқаларга ҳам урадими?

Октябрь районидаги «Фаол» маҳалласида иккита йигитни яхши биламан: бири Сидиқ Зиёд ўғли, иккинчиси Шуҳрат Суннатилла ўғли. Ҳамманинг ҳаваси келади уларга. Иккалови одобли, меҳнатсевар, маҳалла ишларида фаол. Иккаласи ҳам олий маълумотли, касблари — муҳандис. Суннатилла кечқурунлари мен билан бирга маҳаллада кўнгилли дружиначилик ҳам қилади. Уйда эса йигитлар эсли-ҳушли, ота-она ҳурматини ўрнига қўядиган фарзандлар. Бундайлардан ҳеч қачон ёмонлик чиқмайди. Кўча-кўйда ёшлардан нолийдиганларни учратиб қолсам шундай дейман: ёшларни бебош деманг. Яхшилари ҳам жуда кўп. Бундайлар ҳар бир маҳаллада бор. Фақат кўпда пайқамаймиз. Шулар эмасми, эл-юртнинг хизматини қилаётган? Шулар эмасми, тенгдошларига, ўзидан кичикка ўрнак бўлаётган, сиз-у бизга қўлидан келган ёрдамини аямайдиган. Улардан ҳар қанча фахрлансак арзийди.

Ҳамдам СОДИҚОВ,
доцент.

Гузар— маданият маркази

ШАҲРИМИЗ йилдан йилга ўзгариб боряпти. Кўп қаватли уйлар, янги-янги даҳалар барпо этиляпти. Буларнинг ҳаммаси яхши. Лекин мени бир масала ўйлантиради.

Кексаларимиз яхши билишади: илгари ҳар бир маҳаллада ўзининг гузари бўларди. Гузар деганимиз шу маҳалланинг маркази. Новвойхонадан тортиб чойхона-ю, қассоблик дўконлари шу ерда эди.

Йиллар ўтгани сайин шундай жойлар йўқола борди. Агар сақланиб қолганлари бўлса эҳтимол бармоқ билан саноқлидир. Уларнинг йўқолиб кетишига бир томони ўзимиз сабабчимиз. Ахир гузарлар халқимиз тарихи, маданиятининг бир қисми эдику? Очарчилик йиллари гузарларда эл-юртга ош-нон тарқатиларди, бирон ҳашар уюштирилса ҳамма гузарга йиғиларди. Шунинг учунми чойхоналар обод, файзли эди. Энди бўлса оддийгина соч олдираман деган одам бошқа ёққа боришга мажбур.

Таклифим — шаҳримиз маҳаллаларида гузарлар тикланса. У биринчидан аҳолига қулайлик туғдирса, иккинчидан маҳалланинг маданий маркази бўлиб қолади. Энг муҳими маҳалла комитетлари фаолиятини яхшилашга кўмак бўлади.

С. РАСУЛЕВ,
Куйбишев район, «Гулсанам» маҳалласида яшовчи меҳнат кексаси.

Отахон нега ҳайрон! | **И. Шербек сурат-лавҳаси.**

Донолар бисотидан

Онла табиатнинг шоҳ асарларидан биридир.
Ж. САНТАЯНА

Ўз уйида бахтли бўлган кишигина бахтлидир.
Л. Н. ТОЛСТОЙ.

Ўз эрини олға юргазмаган аёл уни, шубҳасиз, орқага тортади.
Ж. МИЛЛЬ.

Яхши эр-хотинда қалб иккита бўлса ҳам истак битта.
М. СЕРВАНТЕС.

Болаларингизга яхшиликни сингдириб ўстиринг, унга бахтни фақатгина шу беради.
Л. БЕТХОВЕН.

Тарбия соҳасидаги энг оғир нуқсон ҳаддан ташқари шошқалоқликдир.
Ж. Ж. РУССО.

Кулги—хушчақчақлар мулки

Ғийбатдан оҳ, ёриламан

Чорлаб қолар уйига қўшним:
— Юринг! — дея туриб олади.
— Меҳмон бўлиб келган у хўш ким!
Десам, юзин буриб олади.
Бу оламда одам-ей одам,
Ҳар биттаси ўзи бир дунё,
Уддасидан чиқмайман ваъдам,
Гуноҳкорман бунга мен гўё!
Ўз ташвишим ўзимга етар,
Чиқолмайман чорловларга гоҳ.
Умрим ярми бекорга кетар
Агар бир кун бўлмасам огоҳ.
Болаларим бўй етган... бари..
Энди басдир... хўп гурунг тотдим.
Демасам ҳам ўзимни қари
Ували ва жували отим!
Тополмайман бир сўз — мусибат!!
Не баҳона қилсам қўшнимга.
Таомдан сўнг бошланар ғийбат,
Ишонмайин ахир хўш кимга!!
Кимларнидир чапламоқ одат,
Не ёзарлар унда дастурхон.
Меҳмондўстлик учун-ку раҳмат,
Ўртаб турар кўксимни гумон!!
Мен кетган сўнг... қулоғим қизир...
Менинг баҳсим этарми давом!
Ҳар гал мени шу шубҳам эзур,
... Балки, бекор ушбу ўй, даъвом!!
Бугун яна меҳмонга чиқдим,
Қанча ишдан қолганим армон.
Меҳмон кутиш билан чиниқдим,
Эрта мен ҳам чорлайман меҳмон.
Ҳисобли дўст, айрилмас, дерлар,
Ҳисобни кўп ёнимдан қўшдим.
Изсиз кетди қанча сабрлар...
Мени маъзур тутинг, жон қўшним!!
Эрта мени майли чорламанг,
Ўз уйимда — ширин ўз ошим.
Ғийбат тинглаб оҳ, ёриламан,
Энди бўлди... қотмасин бошим!
САЙЁР.

Маҳалладош
ГАЗЕТА ТАШКЕНТСКОГО ГОРОДСКОГО СОВЕТА ПО КООРДИНАЦИИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МАХАЛЛЯ.
МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 32-уй, Телефонлар 32-53-66, 33-99-42, 32-54-15.
ЖАМОАТЧИЛИК ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ.

Маънавий қадриятларимиз

ИНСОН ВА ИМОН

ФАН оламида Ақлли одам деб юритиладиган биологик турнинг табиати аввалбошдан то ҳанузга қадар зиддиятлар билан кечиб келади. Кишилик жамиятининг қарийб эллик минг йиллик тарихи ва шу кеча-кундуздаги туриш-турмуши бунинг ёркин далилидир. Зеро, ундан Инсон шанини шарафларга буркайдиган улуғвор ва юксак фазилатлару хулқатвор ҳам, одамнинг қадрини ерга букадиган, унга иснод келтирадиган турли-туман ярамасликлару пасткашликлар ҳам истаганча топилади. Шу боис Умар Ҳайём бундан тахминан 900 йил муқаддам инсон ҳақида мулоҳаза юритиб:

Хуррамлик асоси, кони алам
биз,
Ситам асли, адл мояси ҳам
биз.
Пастмизу баландмиз, етукмиз,
кам биз,
Занг босган ойна ҳам, жоми
Жам ҳам биз, —

деган эди фахрдан кўкрак кериб ва ориятдан зил кетиб.

Ахлоқ — тафаккурдан бошланади, деган донолар. Модомики шундай экан, Ҳайёмни қийнаган бу зиддиятнинг асосий сабаби нимада эканини ойдинлаштириш ниятида бир оз мулоҳаза юритиб кўрайлик-чи.

Табиат бизга жисмоний сохтсумбатни ато қилдики, уни ҳали том маънодаги инсон қаторига киритиб бўлмайди. Халқимиз айтганидек, «Бир йигит қирқ йилда бино бўлади». Мазкур жисм инсон оламида яшашга киришиб, биринчидан, турли хил буюмлардан тўғри фойдаланса, уларни ясай билишга ўрганса, иккинчидан, бошқа кишилар билан муомала қилиш ва учинчидан, ранг-баранг ижтимоий (масалан, оилавий, иқтисодий, сиёсий ва бошқа хил) муносабатлар гирдобига тортилиш оқибатида фақат ва фақат Инсон зотига хос нарса — «Мен»ни ҳосил қилиш орқалигина одамлар орасидан ўз ўрнини топишга муяссар бўла олади.

«Балиқнинг тириклиги сув билан, одамнинг тириклиги одам билан», — дейди доно халқимиз. Дарҳақиқат, ҳар биримиз ёруғ дунёга келганимиздан то ундан кўз юмиб кетгунимизга қадар одамлар орасида ишлаймиз, яшаймиз, ўзимизнинг турли-туман эҳтиёжларимизни шу одамлар орқали қондирамиз. Қисқаси, одамларсиз кишининг на куни ўтади ва на иши битади. Одамларнинг ўзаро боғлиқлиги. бир-бирига таъсир қилиши ҳаётнинг азалий қонунидир.

Таассуфлар бўлсинки, етмиш йилдан зиёд вақт мобайнида бошқа кўп миллатлар қатори биз — ўзбеклар ҳам ўзимизнинг илдизи минг йилларга бориб тақаладиган бой маънавий маданиятимиздан юз ўгириб, жумладан ноёб ахлоқий меросимиздан воз кечиб, ҳар мақомга йўрғалаб, ўзлигимизни унутаёздик. Демократия ва ошкоралик шарофати билан кўзимиз мошдек очилиб, халқимиз ва маданиятимизнинг ҳозирги ҳолатига ақлимиз ҳайрон, дилимиз вайрон бўлиб турибди.

Узоқ давом этган сталинчилик ва турғунлик туфайли халқимиз асрлар оша ардоқлаб келган чинакам халқпарварлик, инсоний шан-шараф, шахсий қадр-қиммат, ҳақгўйлик, ҳалоллик, инсоф, диёнат, меҳр-оқибат, раҳм-шафқат, олижаноблик, тавфиқ, ҳамият, шарм-ҳаё, виждон, одамийлик сингари қадриятлар ниҳоятда камёблашиб, ўрнига ўрин шахсиятпарастлик гуруҳпарастлик, калон-димоғлигу пойпатаклик, кўзбўямачилик, порахўрлик, фирибгарлик. зўравонлик, тошкўнгиллик, алдам-қалдамчилик, пасткашлик, риёкорлик, сурбетлик, ёлғончилик, хушомадгўйлик, бетавфиқлик, ҳаёсизлик, ҳамиятсизлик, виждонсизлик каби иллатлар ҳаддан зиёд болалаб кетдики, бу эндиликда жамият ҳаётига хавф туғдира бошлади.

Бу хавфни бартараф этиш учун шошилинч маъмурий, ҳуқуқий, сиёсий чора-тадбирлар билан бир қаторда, келгусида унинг яна қалқиб юзага чиқишининг олдини олиш учун ёш авлоднинг ахлоқий тарбиясига алоҳида аҳамият бериб бутун диққат-эътиборни уларда Виждонни тўғри шакллантиришга қаратмоқ лозим. Зеро, Виждоннинг мазмуни умумижтимоий ахлоқ билан узвий боғлиқ. Виждон моҳият эътибори билан айрим кишининг ҳаёт дастури сифатида амал қиладиган шахсий эътиқод ва ғоялар — эзгулик ва ёвузлик, бурч, масъулият, адолат, умр маъноси, бахт-саодат сингари тасаввурларнинг ифодаси бўлгани учун унинг мазмунида жамият томонидан эътироф этилган жамики ахлоқий омиллар муқаррар тарзда ўз аксини топади.

Инсон зотини юксак мақомга кўтарадиган, унга шон-шараф келтирадиган жамики олижаноб ахлоқий фазилатлар Виждон туфайли, унинг қистови билан таркиб топиб ривожланади. Шу боисдан уни қадимдан то ҳануз эзгу фазилатларнинг онаси деб атайдилар. Дарҳақиқат халқпарварлик, ватанпарварлик, одамохунлик, меҳнатсеварлик, тўғрилик, ҳақгўйлик,раҳм-шафқат, саховатпешалик сингари фазилатлар виждонли кишининг қон-қонига сингиб кетган бўлади.

Қисқаси. виждонли одамнинг табиати шундайки, у ҳамиша эзгуликка интилади, ҳар қадамда уни қўллаб-қўлтиқлайди, зарур бўлса эзгулик йўлида ўзининг азиз жонини ҳам қурбон қилишга ҳамма вақт шай туради, аммо ёвузлик, ёмонлик, адолатсизлик, ҳаром-ҳаришдан бутун вужуди билан ҳазар қилади ва уларга қарши муросасиз курашишдан толмайди.

Виждон киши хулқ-атворини бошқаришда турли вазифаларни бажаради. Масалан, у кишининг ботинида туриб ҳар сония, ҳар қадамда Инсон шанига муносиб-номуносиб иш қилаётганини сергаклик билан кузатиб, бешафқат, аммо киройи холис ҳукм чиқарадиган олий Ҳакам, ўз соҳибини вазиятнинг қулай-ноқулайлигидан қатъи назар, ҳамиша ўз эътиқодидан келиб чиқиб хатти-ҳаракат қилишга, мустақил бўлишга ундайдиган жасур Раҳнамо, ташқи ва ички тўсиқ-ғовларни иккиланмай енгиб ўтишга мадад берадиган маънавий Ҳомий, киши хулқ-атворини ичдан тергаб, тартибга солиб турадиган доимий назоратчи сифатида фаолият кўрсатади.

Шундай қилиб, Виждон жамики олижаноб ва бағоят улуғвор инсоний фазилатлардан таркиб топган ҳодиса бўлганлиги туфайли уни одамийликнинг ўзаги десак айни ҳақиқат бўлади. Ана шу Муқаддас ўзакдан маҳрум кимса, унинг ақли нақадар ўткир, иродаси қанчалик чўнг, жамиятда эгаллаб турган мансаби нечоғлик баланд бўлмасин, Инсон деган муътабар ва шарафли номга мутлақо нолойиқ. Хулласи калом, шоир айтганидек:

Зоти инсон пуршараф Виждон
билан,
Йўқса Виждон, тенгдир ул
ҳайвон билан.
Ҳайвон дема! Унда йўқ Ақлу
Забон,
Ҳайвонсифат — даҳшат шу
инсон билан.

Содиқ АЛИМОВ,
фалсафа фанлари номзоди.

Одобнома

Яхши гап билан илон
инидан чиқади,
Ёмон гап билан пичоқ
қинидан чиқади.
(Халқ мақоли).

ОТАНИНГ НОЗИК МУОМАЛАСИ

ҲАЁТДА биз турли кишилар билан муомалада бўламиз. Муомала шундай нозик воситаки, у орқали баъзилар душманларни ҳам дўсту биродарга айлантирадилар, бошқалар эса ўйламай айтилган икки оғиз гап билан қадрдонлари билан ҳам юз кўрмас бўлиб кетишади. Хўш, нега шундай? Нима учун ҳамма вақт биргаликда иноқ яшаб бир-биримизни яхши тушунолмаймиз, самимийликни қўлдан бераяпмиз.

Менимча, киши кишини тушуниб, унинг кўнглини олиши учун энг аввало суҳбатдошининг қалбига йўл топа билиши керак. Бошқача қилиб айтганда, тилни тўғри ишлата билиш керак. Қуйида мен шу хусусда ибрат бўларлик бир воқеа ҳақида сўзлаб бермоқчиман.

Раҳим ота ёз кунларидан бирида эрта саҳар кўзини очиб қараса қўрадаги қўй йўқ. Ҳалима холани уйғотиб, кампирига бу ҳақда хабар қилиб, дебди:

— Хотин, қўйимизга ўғри узоқдан келмаган, қўшни маҳалладаги Карим ўғрининг иши бу, юрагим сезаяпти, ҳозир тўғри унинг уйига бораман, нима дейсан?

— Ҳой чол, ўғриларни биласиз, бераҳм бўлади, қўйинг, қўйимиз бош-кўзимиздан садақа, борманг.

— Хавотир олма, ҳеч нима бўлмайди.

Шундай қилиб, Раҳим ота ҳассасини дўқиллатиб Карим ўғри уйи томон йўл олибди. Унинг кўча эшигини энди тақиллатаман деса, халқаси солинмаганлиги сабабли, эшик табақаси очилиб кетади. Қўйни сўйиб, терисини энди шилаётган Карим ўғри Раҳим отага кўзи тушиб, пичоғини қўй танаси устига қўядида, очиқ чеҳра билан унинг олдига келиб, салом бериб сўраша кетади:

— Ҳа, отахон, бардам-бақувватмисиз, холамиз яхши юрибдиларми, қани ичкарига киринг, келинингиз нонга кетган эди, ҳозир келиб қолади.

— Хўп болам, сендай азиз йигитникига кирмай қаерга кирай.

Раҳим ота қўй сўйилаётган ернинг рўпарасидаги айвонга ўлтириб, яхши ниятлар билан фотиҳага энди қўл очган ҳам эдики, ўғрининг хотини кириб келиб меҳмон билан саломлашгач, Карим, Раҳим отани хотинига таништирибди:

— Булар қўшни маҳалладан бўладилар, жуда ҳурматли отахонлардан-да, қани дастурхон тайёрла.

— Хўп бўлади, ҳозир-да.

Бамисли ота-болалардек чой ичиб ўтиришар экан, Карим Раҳим отага дейди:

— Отахон, эрта саҳар биз томон йўллари тушиб қолибди, бирор хизмат борми?

— Хизмат йўғу, лекин сенга жуда ачиндим.

— Кечирасиз, тушунолмаяпман.

— Айтмоқчи бўлаётган гапим шуки, мен учун жуда савоб иш қилибсан, қўйимни сўйдириш учун қассоб қидириб юрувдим, сен уйқудан қолиб, ўзингни қийнаб, қўйимни уйингга олиб келиб сўйганингга ачинаман ўғлим, куппа-кундузи бориб сўйиб берганингда бунчалик қийналмаган бўлардинг.

— Ҳечқиси йўқ отахон, очиғи, сизнинг хонадонингиз қаердалигини аниқ билмасдим, шу гуноҳ ишни қилганим учун узр. Сиз келинингиз билан чой ичиб туринг, шилиб бўлгач, гўшти-ю, калла-поча ва терисини уйингизга ўзим элтиб бераман.

Тери ҳам шилиб бўлингач, Карим унинг ич томонини ташқарига қилиб ерга ёйдида, ўртасига ичак-чавоқларини қўйиб хотинига иккита қоп олиб келишни буюрди.

— Ўғлим, қопни нима қилмоқчисан? — сўради Раҳим ота.

— Калла-поччасини бир қопга, гўштини эса иккинчи қопга солиб ҳали айтганимдек уйингизга элтиб бераман, отахон.

— Гапга қулоқ сол, калла-почани қўй, у сенда қолсин, уларни тозалаб пишириш майда иш. Холанг эплолмайди, гўштнинг ҳам ҳаммаси керакмас, биз чолу кампирга ярмиси бўлса етади.

Пиёладаги чойни ичиб бўлгач, Каримнинг хотини улар олдига келиб Раҳим отадан кечирим сўради.

— Отажон, аввало ўғлингиз беадаблик қилиб ўғирлик қилганларига узр, гап шу ерда қолсин-да, Карим акам айтганидай қўйнинг жамини олиб кетасиз, тайёр, сўйиб қўйибдилар.

— Келин, ўғирлик деган гапни ишлатманг, унда мени ранжитасиз.

— Оббо отахоней, — деди кулимсираб Карим, — майли, ҳали айтганингиздай калла-почалари бизда қолсинда, келинингиз уни пиширсин, ҳасип солишга эса холамни олиб келасиз, улар билан танишиб, биргаликда ўлтириб тановул қиламиз.

— Бу гапинг менга маъқул ўғлим, лекин гўштидан бироз олиб қоласан, келишдикми?

— Келишдик.

Шундай қилиб қўй гўшти қопга жойланиб, Раҳим ота билан Карим йўлга тушишди.

Улар Раҳим отанинг уйига яқинлашишган экан, йўлда шу маҳаллалик Ҳожибува уларни кўра сўраша кетди:

— Раҳимбой, ҳормасинлар, бугун юклари оғирлик қилибди-да.

— Мана бундай барака топгур ёшлар бор экан (Каримни кўрсатиб) юкимиз асло ерда қолмайди. Машинада келаётган эдим, ҳув анови ерда бузилиб қолса бўладими, ҳайдовчи барака топгур, қопимни ерга қўйиб узр сўраши билан Каримбой қаердандир келиб қолиб қопни кўтариб келяпти, барака топгур.

Каримбойнинг бу ишидан Ҳожибува ҳам руҳланиб яхши тилаклар билан уни дуо қилди-да сўнг хайрлашиб йўлида давом этди. Улар Раҳим ота эшиги рўпарасига келишибди. Ҳалима хола не хаёллар билан кўчада турганини сезган Раҳим ота ўз аёлига тасалли бериб дейди:

— Кампир, қани уйга кирайлик, Карим ўғлимизнинг ҳам қўли толиб кетди.

Ҳалима хола очиқ чеҳра билан Карим билан сўрашгач, учовлон хонадонга киришди. Карим қопни айвон чеккасига қўйдида:

— Отахон, энди бу ёғига узр, бизга жавоб берасиз, — деди.

— Ўғлим, гап бундай, аваламбор ёрдаминг учун катта раҳмат, ундан ташқари ўзбекчиликда киши хонадонга кирдими, бир пиёла чой ичиб кетиши шарт, хўпми.

— Хўп, лекин, мени жуда уялтирдингиз-да.

Улар биргаликда чой ичишиб дастурхонга фотиҳа тортишдан олдин Карим Ҳалима холага юзланди:

— Онажон, биз уйда калла-поча пишириб ҳасип солмоқчимиз, отам билан келишиб олдик, бирга боринглар, хўпми?..

Улар маза қилиб овқатланиб бўлишгач, чой ичишиб ўлтиришганда Раҳим ота хонадон эгаларига деди:

— Келин, сиз хафа бўлманг, яна кўнглингизга келмасину Каримжонга бир гапим бор.

— Гапиринг отажон, карилларнинг гапи ҳамма вақт биз ёшларга ибратли, эшитамиз.

— Каримжон ўғлим, сезиб турибман, менга ҳурматинг жуда юқори, бир нарса десам кўнасанми?

— Сизнинг гапингизга кўнмаган номард, отажон,

— Ундай бўлса, ўғлим, тундаги ишингизни бас қилинг, эрта-индин фарзандлик бўласиз. Яна сиз сабаб, фарзандларингизнинг юзи ерга эгилмасин, тинчлик бўлса улар ўсиб-унишгач келин-куёвлик, қуда-андалик бўласиз, келажакни ўйланг.

— Ҳали айтдимку, гапингизга кирмаган номард деб, кеча уйимизга келиб ширин сўзлар билан мени уялтирганингизнинг ўзидаёқ худди сиз айтган фикрни кўнглимга тугиб қўювдим, бу гапим йигит сўзи, қатъий.

— Баракалла болам, баракалла, мана энди иккимиз умрбод қадрдон ота-боламиз.

— Худди шундай отахон, эртаданоқ келинингиз билан иккимиз бир ишнинг бошини тутишга ҳаракат қиламиз.

— Балли ўғлим, омад сизларга ёр бўлсин; ниятингизга етинглар.

Раҳим ота Каримга ишлатган нозик муомаласини эслаб мамнун жилмайди.

Маҳкам ҲАКИМОВ,
меҳнат кексаси.

Тинчлик кабутари.

Муштарийларнинг дил сўзлари

«Одобнома» рукуни ташкил қилинганидан бери рўзномамиз муҳарририяти Сиз, азиз оқшомхонлардан самимий дил сўзлари битилган кўплаб мактублар олмоқда. Қуйида улардан баъзиларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

● «ТОШКЕНТ оқшоми» рўзномасининг ҳафтанинг пайшанба кунлари ёритаётган «Одобнома» саҳифаси менимча барча муштарийларга манзур бўляпти. Унда берилаётган мақолалар, кўтарилаётган муаммолар долзарблиги билан ажралиб туради. Ҳа, ёшлар тарбиясига эътибор бугунги куннинг асосий вазифаларидан бири. Тунов куни бир тўйда «қизишиб» олган ўсмирлар кекса кишининг кўнглини ранжитганининг гувоҳи бўлдим. Уларни тартибга чақиргандим, мени ҳам жеркиб ташлашди. Бунга ўхшаш ҳоллар, минг афсуски кейинги пайтларда учраб турибди. Бунинг асосий сабабини айрим яхши урф-одатларимиз, удумларимизнинг аста-секин унутилиб бораётганидан деб биламан. Илтимос, «Одобнома» саҳифасида ёшлар катталарга қандай муносабатда бўлиши лозимлиги ҳақидаги мақолалар кўпроқ ёритилса.

Ҳурмат билан
Холмат ЁҚУБОВ,
Тошкент районидаги Ильич колхозининг ҳайдовчиси.

● МЕН олти фарзанднинг онасиман. Уч қиз ва уч ўғлимнинг ҳаммалари ўқимишли. Халқимизда «Олим бўлмасанг ҳам, одам бўлгин», деган нақл бор. Шу сабабли болаларимнинг аввало, одобли, ақл-заковатли бўлишларини орзу қиламан. Бунда менга «Тошкент оқшоми» рўзномаси катта ёрдам бермоқда. Айниқса, ҳафтада бир марта чиқаётган «Одобнома» саҳифаси оиламизга жуда ёқди. Ўйлаймизки, бундан кейинги мақолаларда ёшлар ва катталар ўртасидаги муносабатга кенг ўрин берилади.

Шу ўринда бир нарсага ҳайрон қоламан. Қон-қонимизга сингиб кетган «Ассалому алайкум» сўзининг маъносини кўпчилик билмайди. Шунга ўхшаш оддий, аммо катта маънога эга удумларимизга саҳифадан кенг ўрин берилади, деган умиддамиз.

Қундузхон САИДОРИПОВА,
Киров районидаги Шаҳристон кўчасида яшовчи уй бекаси.

● ЯҚИНДА қўни-қўшнилар йиғилиб, одоб-ахлоқ мавзуида баҳслашиб қолдик. Кимдир бола тарбияси ҳақида гапирса, бошқа биров тўйларимизнинг оғирлиги ҳақида, учинчи аёл эса урф-одатларимиз тўғрисида ўз фикрларини билдирди. Шунда мен «Тошкент оқшоми» рўзномасида «Одобнома» саҳифаси очилгани, унда бизни ўйлантираётган барча муаммолар ечими ўзига хос ёритилаётганини айтдим.

Менда, айниқса рўзноманинг 12 июль сонида берилган Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика олийгоҳининг доценти Ойшахон Тўраеванинг «Қизли уй — қизил гул» мақоласи жуда катта таассурот қолдирди. У ҳозирги кунда кўпчиликни ўйлантираётган масала — қизлар тарбиясига бағишланган. Халқимизда «Она қизига тахт эмас, бахт ясайди», деган мақол бор. Шунга кўра она қизининг келажакда бахтли бўлиши учун қўлидан келган барча ишни қилиши лозим. Аваламбор уни ҳаёли, иболи қилиб ўстириши, ёшликдан меҳнатсеварликка, пазандаликка ва одобга ўргатиши зарур. Умуман, ушбу мақолада қиз боланинг орасталигидан тортиб, рўзғор юритишигача, ҳамма-ҳаммаси ҳақида фикр юритилади.

«Одобнома» саҳифаси яна шуниси билан маъқулки, унда унутилаётган урф-одатларимиз, маънавий қадриятларимиз ҳақида яхши ибратли мақолалар ёритилаяпти. Биз аёлларни чуқур ўйлантирадиган бундай мақолаларни ўқиб, биргаликда муҳокама қилишимиз лозим, деган фикрга келдик.

Менимча, «Одобнома»да турли урф-одатларимиз батафсил ёритиб борилса, ҳаммага ўрнак бўладиган иффатли келинларимиз ҳақида ҳам мақолалар берилса нур устига аъло нур бўларди.

Марғуба АКРОМОВА,
хизматчи.

Крупская маҳалласининг аҳли С. Раҳимов районидаги иноқ жамоалардан биридир. Хонадонларда қандай маросим ўтказилмасин фаоллар ташриф буюриб, қўллари кўксида, меҳмонларни кутиб олишади.

Т. Каримов суратлари.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ҲУРМАТЛИ ҲАМШАҲАРЛАР ВА ШАҲРИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ!

СИЗЛАРНИ
ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМИДАГИ
МАРКАЗИЙ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ
БОҒИ

12 АВГУСТ

ҚУРУВЧИЛАР КУНИГА БАҒИШЛАНГАН

БОҒ САЙЛИГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Шу куни очиқ саҳналарда эрта тонгдан то оқшомга қадар «ШАРҚ», «НАВРЎЗ», «СЎҒДИЁНА» каби вокаль-чолғу ансамбллари Сизларга хизмат қиладилар.

Соат 19.00 да «Озарбайжонлик санъаткорлар боғимиз меҳмони»

байрам концерти

КОНЦЕРТДА:

Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими Гасан оға Садигов раҳбарлигидаги «МОҲИРЛАР» халқ оилавий ансамбли;

Али Ализода раҳбарлигидаги «КЎЗГУ» халқ миниатюра театри;

Вилоят Нажафов раҳбарлигидаги «АРАН» рақс ансамбли иштирок этади.

Дастурдан муғомлар, халқ ашула ва рақслари, сатира ва юморлар ҳам ўрин олган.

Ўзбекистон Фанлар Академиясининг

ТОШКЕНТ ОЛИМЛАР УЙИ

1990—1991 ўқув йили учун
қуйидаги тўгаракларга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

араб, ўзбек, инглиз, немис, француз тиллари, инглиз тили (болалар учун). **Ўқиш муддати — 9 ой.**

тикиш-бичиш (кундузги ва кечқурунги). **Ўқиш муддати — 2 йил.**

Катталар ва кичиклар учун драма, болалар учун рақс тўгараклари.

Болалар учун сураткашлик, **Ўқиш муддати — 9 ой.**

ЖАДАЛЛАШТИРИЛГАН КУРСЛАРГА:

ўзбек тили. **Ўқиш муддати — 4 ой;** 2 ой (Олимлар уйи, Тошкент шаҳрининг корхона ва ташкилотлари базасида); инглиз тили. **Ўқиш муддати — 4—5 ой.**

Манзарали косметика. **Ўқиш муддати — 3 ой.**

ЮҚОРИ СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИНИ ЎҚУВ ФАНЛАРИ БЎЙИЧА ТАЙЁРЛАЙДИ:

физика, математика, биология, кимё, рус тили ва адабиёти.

Ўқиш муддати — 8 ой.

Машғулотлар тўгаракларда 1 сентябрдан бошланади.

Ҳужжатлар 30 августгача қабул қилинади.

Маълумотлар олиш учун телефон: 56-73-88.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, 15-алоқа бўлими, Шевченко кўчаси, 52-уй. Метронинг «Тошкент» станцияси.

Ўзбекистон «Билим» жамиятининг

ЖУМҲУРИЯТ ИҚТИСОДИЙ ВА
ИЛМИЙ-ТЕХНИКАВИЙ ТАРҒИБОТ УЙИ

МЕНЕДЖЕРЛАР МАКТАБИНИНГ

НАВБАТДАГИ КУРСЛАРИГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Дастурда меҳнат унумдорлиги ва ҳозирги давр босқичида бошқарув каби масалаларни кўриб чиқиш кўзда тутилган.

Ҳозирги замоннинг ишбилармон кишилари иқтисодий ва фойдали тақсимлаш, молиявий муомалалар, реклама ва маркетинг, ташқи иқтисодий фаолият, бозор (савдо) сиёсати, бошқарувнинг услуб ва кўринишлари, сифат муаммолари, чет эл маҳсулотларига рақобат қилиш ва жуда кўп муҳим масалаларни билишлари керак.

Дастур 72 соатга мўлжалланган.
Курс учун — 500 сўм пул тўланади.
Машғулотлар гуруҳлар тўлиши билан бошланади.
Курсни тугатганларга гувоҳнома берилади.

Манзилимиз: 700128, Тошкент шаҳри, А. Қодирий кўчаси, 13-уй.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-55-34, 44-57-44.

МАКУЛАТУРА ТОПШИРУВЧИ ФУҚАРОЛАР

ДИҚҚАТИГА!

Қабул пунктларида қуйидаги китобга абонементлар тарқатилади:

А. ДЮМАНИНГ «ИККИ ДИАНА» китобига — 11 ва 12 августда ҳар бир қабул пунктида 100 тадан абонемент тарқатилади.

А. ДЮМАнинг «ИККИ ДИАНА» китобига абонементлар бир йўла 10 кг макулатура топширилган тақдирда берилади.

А. ДЮМАнинг «ИККИ ДИАНА» китобига абонементлар унда кўрсатилган китобларни 20 кг макулатура топширгандан сўнггина олиш ҳуқуқига кафолат беради.

Тошкент шаҳар ишлаб чиқариш-тайёрлов корхонаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ 11-СИНФ
ЎҚУВЧИЛАРИ ВА УЛАРНИНГ ОТА-ОНАЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ НОМИДАГИ ХАЛҚЛАР
ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ
ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИНИНГ

Олий ўқув юртига тайёрлаш ва касбга йўналтириш бўлими уларни кейинчалик Тошкент политехника институтида ўқитиш учун 11-махсус синфларга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган ўқувчилар 1-курсга кириш имтиҳонларисиз ўтиш учун Тошкент политехника институтига қабул конкурсида қатнашадилар.

Махсус синфларга қабул кирувчилар билан математика ва физика фанларидан 1990 йил 20 августдан 30 августгача суҳбатлашиш йўли билан амалга оширилади.

Машғулотлар 1990 йил 1 сентябрдан бошланади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ректор номига ариза, мактабдан йўлланма, тавсифнома, 10-синфдаги баҳолар табели, 3х4 ҳажмдаги 4 дона фотосурат.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Шайхонтоҳур кўчаси, 10-уй, 23-хона. Аризалар 10 августдан бошлаб қабул қилинади.

Муҳаррир ўринбосари С. Б. ЁҚУБОВ.

ОЛТИН НЕЪМАТЛАРИ БИЛАН АВГУСТ КЕЛДИ

Қишлоқ—шаҳарга

Ез мавсумининг саҳий неъматлари етиладиган дамлар бошланди. Дарахтларнинг новдалари олма, нок ва шафтолиларни кўтаролмай эгилиб ётибди, узум бошлари қуёш нурларида товланади, эгатларда карам бошлари тобора етилаяпти, полизларда бири-биридан ширин қовун ва тарвузлар пишаяпти... Қани энди уларнинг ҳаммасини нес-нобуд қилмай қишгача асраб қўя олсак.

Бунинг ҳеч қандай қийин ери йўқ. Фақат ошхонада бироз тер тўкишга тўғри келади, холос. Ана шунда қишга талай неъматларни асраб қўйиш мумкин. Келинг, ишга киришишдан олдин шаҳарнинг барча районларида ишлаб турган сабзавот ярмаркаларига йўл олайлик.

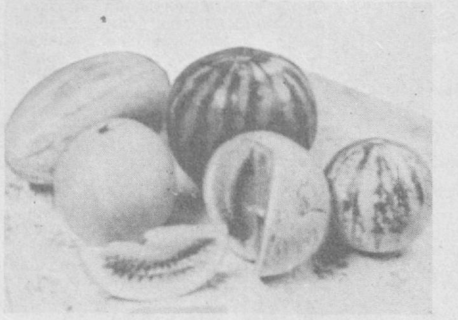

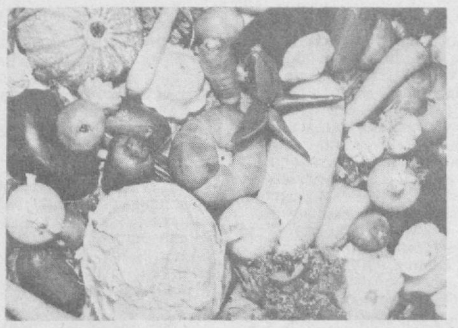

Район ярмаркаларида, шунингдек маҳаллаларда ва саноат корхоналарида ташкил этиладиган сайёр савдо пайтида харидорларга қуйидаги дала неъматлари таклиф этилади:

ПАМИЛДОРИЛАР, БОДРИНГЛАР, БАҚЛАЖОНЛАР, БУЛҒОР ҚАЛАМПИРИ, АЧЧИҚ ҚАЛАМПИР, КАРАМ, САБЗИ, КЎК ПИЁЗ, САРИМСОҚ ПИЁЗ, ОЛМА, ШАФТОЛИ, ОЛХЎРИ, УЗУМ, ҚОВУН, ТАРВУЗ, ҚОВОҚ, КАБАЧКИ, ПАТИССОНЛАР.

ТОШКЕНТЛИКЛАР, «ТАШГОРАГРОПРОМ» БИРЛАШМАСИ СИЗЛАР УЧУН 31 ОКТЯБРГА ҚАДАР

ШАҲАРНИНГ БАРЧА РАЙОНЛАРИДА МЕВА-САБЗАВОТ ЯРМАРКАЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТМОҚДА

Жумҳуриятимиз вилоятлари қаерларга, қайси муддатларда сабзавот ва меваларни етказиб беришини маълум қиламиз.

АНДИЖОН ВИЛОЯТИ

Акмал Икромов районига. Фарҳод бозорига — 9, 19, 29 августда, 8, 18, 28 сентябрда, 8, 18, 28 октябрда.

БУХОРО ВИЛОЯТИ

Фрунзе районига. Тўқимачилар саройи, «Аския» ва «Бошлиқ» бозорларига — 10, 20, 30 августда, 9, 19, 29 сентябрда, 9, 19, 29 октябрда.

ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ

Чилонзор районига. Метронинг «Ҳамза» ва «Чилонзор» станциялари олдидаги майдонга — 11, 21, 31 августда, 10, 20, 30 сентябрда, 10, 20, 30 октябрда.

ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ

Сергели районига. «Сергели-3» мавзесидаги савдо расталарига — 12, 22 августда, 1, 11, 21 сентябрда, 1, 11, 21, 31 октябрда.

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ

Ҳамза районига. «Гулбоғ» (собиқ «Авиасозлар») бозорига — 13, 23 августда, 2, 12, 22 сентябрда, 2, 12, 22 октябрда.

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ

Ленин районига. Норхўжаев кўчаси, 22, «Миробод» (собиқ «Госпиталь») бозорига — 14, 24 августда, 3, 13, 23 сентябрда, 3, 13, 23 октябрда.

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ

Собир Раҳимов районига. Шифокорлар шаҳарчасидаги бозорга — 15, 25 августда, 4, 14, 24 сентябрда, 4, 14, 24 октябрда.

СИРДАРЁ ВИЛОЯТИ

Октябрь районига. Навоий кўчаси (ГУМ яқинидаги) Эски жўва (собиқ «Октябрь») бозорига — 16, 26 августда, 5, 15, 25 сентябрда, 5, 15, 25 октябрда.

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ

Куйбишев районига. «Саёҳат» меҳмонхонаси олдига — 17, 27 августда, 6, 16, 26 сентябрда, 6, 16, 26 октябрда.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ

Киров районига. Юнусобод бозорига — шанба ва якшанба кунлари.

ХОРАЗМ ВИЛОЯТИ

Бектемир районига. Бектемир («Водник») бозорига — шанба ва якшанба кунлари. Бектемир район савдо ташкилоти магазинларида — ҳар куни.

«ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ КУНЛАРИ» ШИОРИ ОСТИДА МЕВА-САБЗАВОТ ЯРМАРКАЛАРИДА ПОЙТАХТ ВИЛОЯТИНИНГ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИ ЎЗ МАҲСУЛОТЛАРИ БИЛАН САВДО ҚИЛАДИЛАР:

9 АВГУСТДАН 11 АВГУСТГАЧА

Юнусобод бозорида (Киров райони) — Тошкент районининг маҳсулотлари;

13 АВГУСТДАН 18 АВГУСТГАЧА

Фарҳод бозорида (Акмал Икромов райони) — Оққўрғон районининг маҳсулотлари;

3 СЕНТЯБРДАН 8 СЕНТЯБРГАЧА

«Шифокорлар шаҳарчаси» бозорида (Собир Раҳимов райони) — Бўка районининг маҳсулотлари;

10 СЕНТЯБРДАН 15 СЕНТЯБРГАЧА

Навоий кўчасида (ГУМ олдида), Эски жўва бозорида (Октябрь райони) — Ғалаба районининг маҳсулотлари;

17 СЕНТЯБРДАН 22 СЕНТЯБРГАЧА

Бектемир («Водник») бозорида ва Бектемир район савдо ташкилоти магазинларида (Бектемир райони) — Коммунистик районининг маҳсулотлари;

24 СЕНТЯБРДАН 29 СЕНТЯБРГАЧА

«Гулбоғ» (собиқ «Авиасозлар») бозорида (Ҳамза райони) — Паркент районининг маҳсулотлари;

1 ОКТЯБРДАН 6 ОКТЯБРГАЧА

Миробод бозорида, Норхўжаев кўчаси, 22 (Ленин райони)—Пскент районининг маҳсулотлари;

8 ОКТЯБРДАН 13 ОКТЯБРГАЧА

Бектемир бозорида («Водник») ва Бектемир район савдо ташкилоти магазинларида (Бектемир райони) — Ўрта Чирчиқ районининг маҳсулотлари билан савдо қилинади.

МЕВА ВА САБЗАВОТЛАРДАН

Бу ишни энг катта мева ҳисобланмиш — тарвуздан бошлаймиз. Тарвуздан ширинликларгина тайёрланмайди, уни тузласа ҳам бўлади. Тажрибали уй бекалари тарвуз пўчоғини ҳам ташлаб юборишмайди. Чунки гўштига қараганда, тарвуз пўчоғида витаминлар кўпроқ бўлади. Ундан мураббо, жем, бошқа ширинликлар тайёрлаш мумкин.

ТАРВУЗЛИ МУРАББО

Тарвузнинг устки, энг қаттиқ қатламини кесиб олинг. Қолган қисмини майдалаб тўғранг, совуқ сувга солиб, юмшагунича қайнатинг.

Ҳар килограмм тарвузга 2 килограмм ҳисобида шакар олиб, уни иккига бўлинг. Бир қисмидан сироп тайёрланг. Бунинг учун олдин сувга иккита лимон сувини сиқиб солинг. Сиропни қайнатиб, унга юмшаган тарвуз бўлакларини солинг. Паст алангада қайнатишда давом этиб, аста-секин шакарнинг қолган қисмини ҳам солинг.

МАРИНАДЛАНГАН ПАМИЛДОРИ

Ўртача катталикдаги етилган памилдориларни совуқ сувда ювиб, 1 минут мобайнида қайноқ сувда чайиб олинг. Суви қочганидан сўнг баллонга жойланг, памилдориларнинг оралиғини хрен япроқлари, укроп, саримсоқ пиёз бўлаклари билан тўлдиринг, бир дона қизил қалампир ва дафна япроғини солинг. Сўнгра иссиқ маринад қуйиб, қопқоғини ёпинг ва пастерлаш учун қўйинг: 2 литрли баллонлар 20—25 минут, 3 литрли баллонлар 30—35 минут пастеризация қилинади. 3 литрли баллонга қуйидаги миқдорда маҳсулотлар олинади: 1,7 килограмм памилдори, 12 дона саримсоқ пиёз бўлаги, 1 дона қизил қалампир, 1 та дафна япроғи, бир боғлам укроп, 4 япроқ хрен ва 1,3 литр маринад.

БУГУНГИ КУН ТАОМНОМАСИ

Ундан албатта сабзавот ва мевалар ҳам ўрин олган. Қуйидаги сабзавотлардан тайёрланадиган тотли таомларнинг янгича рецептларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

ПАМИЛДОРИДАН ЯСАЛГАН ЛОЛА

Катталиги бир хилда 6—8 дона памилдори, пишлоқ ёки бринза (сузма ҳам бўлаверади) — 100—150 грамм, 3—4 бўлак саримсоқ пиёз, 1 дона ширин қалампир керак бўлади.

Памилдориларни ювиб, тўрт бўлакка ажратмоқчи бўлгандек устини бироз пичоқ билан кесиб, ичидаги гўштини олиб ташлайсиз. Пишлоқни майда қирғичдан ўтказиб, майда тўғралган саримсоқ пиёз билан аралаштирасиз. Ҳосил бўлган қиймани памилдориларнинг ичига жойлайсиз.

Таомни салат япроғида тортиш тавсия этилади. У тотли бўлиш билан бирга дастурхонда жуда чиройли кўринади.

ТУЗЛАНГАН БАҚЛАЖОНЛАР

Катталиги ўртача бақлажонларни ювиб, тахминан узунлигининг учдан икки қисмигача узунасига тилимлайсиз ва кастрюлкага терасиз. Ҳар қаватининг устига кўк укроп, эстрагон солиб, бироз туз сепиб чиқасиз. Бақлажонлар шарбат ажрата бошлагач, устига оғир тош бостирасиз. Бир ҳафта уй ҳароратида ушлангач, уни салқин жойга кўчириб қўясиз. Бақлажонлар устига намакоб (10 литр сувга 600 грамм туз) қуйиб, саримсоқ пиёз, хрен, эстрагон ва бошқа доривորларни қўшса ҳам бўлади.

МАРИНАДЛАНГАН САРИМСОҚ ПИЁЗ

Саримсоқ пиёзнинг пўсти тозаланиб, ярим литрли идишнинг оғзигача тўлдирилади. Устидан қайноқ сув қуйиб, бир ёки ярим ош қошиқда сирка қўшасиз, бир ош қошиқда шакар, 5—7 грамм туз соласиз. Сўнгра 3—5 минутга секин қайнаётган сувга солиб қўйилади.

МАЙОНЕЗЛИ ҚАЙНАТМА ПАТИССОНЛАР

3-4 дона патиссон, 3-4 ош қошиғида майонез (қаймоқ билан алмаштириш ҳам мумкин), таъбга яраша туз керак бўлади.

Катталиги 8—10 сантиметр бўлган патиссонларни совуқ сувда ювиб, қайнаб турган бироз шўр сувга 15-20 минутга соласиз. Патиссонлар юмшаши билан уларни олиш, совитиш ва ликобчага териш керак. Сўнгра бўлакларга кесиб, устидан майонез қуясиз. Таъбга қараб, унинг устига укроп ёки петрушка сепса ҳам бўлади.

ДУДЛАНГАН КОТЛЕТ ҚИЙМАЛИ КАБАЧКИ

Катта бўлмаган 3-4 дона кабачки, 200 грамм сариёғ, 600 грамм котлет қиймаси, 1 стакан қаймоқ, 2 ош қошиғида буғдой уни ёки талқон, таъбга яраша қалампир ва туз керак бўлади.

Кабачкиларни кичик-кичик доира шаклида кесиб, устига бироз ун ёки талқон сепасиз, ҳар икки томонини товада қовуриб оласиз. Устига котлет қиймасини жойлайсиз. Сўнгра кастрюлканинг ичини ёғлаб, талқон сепасиз, кабачкиларни қават-қават жойлаб, устига эритилган ёғ, қаймоқ қуясиз ва тайёр бўлгунча димлайсиз.

ПИШЛОҚ, ЁҒ, САРИМСОҚ ПИЁЗ ДЎЛМАЛИ ҚАЛАМПИР

3-4 дона қалампир, 100-150 грамм пишлоқ, 50-75 грамм сариёғ саримсоқ пиёзнинг 2-3 йирик донаси керак бўлади.

Қалампирни ювиб, бандини кесиб ташлайсиз, уруғларидан тозалайсиз. Пишлоқ ва қаттиқ сариёғни йирик қирғичдан ўтказасиз, саримсоқ пиёзни майда қирғичдан ўтказасизда, шундан сўнг ҳаммасини яхшилаб қориб, қалампирнинг ичига тиқасиз. Таомни дастурхонга тортишдан олдин 15-20 минутга холодильникка солиб қўясиз. Дастурхонга уни ясси ликобчаларда парраклаб кесиб тортиш керак. Кўкатлар билан безатиш ҳам мумкин.

АРАЛАШ САЛАТ

Бир боғлам салат кўкати, 1 дона бодринг, 1 дона памилдори, ярим стакан заправка, таъбга яраша туз, шакар ҳамда укроп ва петрушка кўкатлари керак бўлади. Салат баргларини ювиб, салатдонга жойлайсиз, кўк бодринг, памилдори бўлакларини, укроп ва петрушка, пиёз қўшасиз, устидан лимон шарбатини ёки сирка билан ўсимлик ёғини қуясиз, туз ва шакар таъбингизга қараб қўшилади.

Тошкент шаҳар деҳқончилик-саноат бирлашмаси.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

«ЎСАРФИЛЬМ» МУАЛЛИФ АССОЦИАЦИЯСИ «ЧИЛЛА» КИНОФИЛЬМИДА СУРАТГА ТУШИШНИ ИСТАЙСИЗМИ?

«Ўсарфильм» 1992 йили Арабистон, Туркия, АҚШ ва Япония киностудиялари билан ҳамкорликда «Чилла» номли 2 серияли ҳужжатли бадиий-фантастик кинофильмни суратга олиш орзусида дастлабки тайёргарлик ишларини бошлади. **Шу муносабат билан ислом дини тарихини, Қуръони каримдаги оятларни, араб алифбосини пухта биладиган, ибодатни канда қилмайдиган, ўзбек халқ эртакларини ва фантастикасини жону дилидан севадиган, ғойибдан биладиган ва олис масофани кўриб башорат қиладиган кишиларни, узоққа фикр узатадиган ва узоқдан фикр қабул қиладиган телепатларни, ҳайвонларга руҳий таъсир ўтказадиган ёки буюмларга телекинетик таъсир берадиган одамларни, дарёларни тескари оқизувчи, ёмғир ёғдирувчи ва ёмғирни тўхтатувчи ноёб истеъдодли инсонларни, табибларни, ромчиларни, фолбинларни, жодугарларни, синиқчиларни, чиққан аъзоларни солувчиларни, беморга дам солувчиларни, кинначиларни, гипнозчиларни, сугестологларни, кўз ўнгида ғойиб бўлиб кетувчи кишиларни, ўзга сайёраликлар билан мулоқотда бўлганларни, полтергейст ҳодисасининг сабабчиларини, иштирокчилари ва гувоҳларини, афсунгарларни ва илми-амални, сеҳру жодуни, ажинани, арвоҳни, зиённи, иссиқ-совуқни, киннани, кўз тегишини, инсу жинсларни дуо ўқиб қайтарадиган, йўллари боғлаб ташланган кишиларнинг йўлларини дуо ўқиш билан очиб юборадиган нодир инсонларни, ўтиб кетган аждодларимизнинг руҳлари билан гаплашадиган кишиларни, чилёсин ўқийдиган имомларни ва бахшиларни, дуо ўқиб буюмларни юқорига кўтарадиган ва ўрнидан қўзғатадиган кишиларни «Чилла» кинофильмида суратга тушмоқ учун «Ўсарфильм»га ташриф буюришларини, телефон қилишларини ёки мактуб йўллашларини туну кун интиқ бўлиб кутамиз...**

Сценарий муаллифи — **Рустам Обид.**

Саҳналаштирувчи кинорежиссёр — **Саид Ўсар Бек.**

Продюссер — **Мирза Карим Нор Бек.**

Илмий-маслаҳатчи — **Маҳмуд Ҳасаний.**

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 48-уй. **Телефон: 32-01-29.** Навбатчилик туну кун.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ТИКУВЧИЛИК САНОАТИ АССОРТИМЕНТИ ВА МОДАЛАР ЖУМҲУРИЯТ МАРКАЗИ

кўзга ташланадиган, ифодали ташқи кўринишга, келишган адл қоматга эга бўлган ва ҳаракатлар равонлиги, ўзини артистларга хос тутиш ва кийиниш маданиятини такомиллаштириш истагида бўлганлар учун Модалар театрига намойишчи-актёр вазифасига шарқ миллатларига мансуб, бўйи камида 170 см, 44—46 размерли кийим киядиган, 18—25 ёшли қизларни

КОНКУРСЛИ ТАРТИБДА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Конкурс 14 август соат 15.00 да қуйидаги манзилда жойлашган модалар марказининг намойишлар залида ўтказилади: Сапёрлар кўчаси, 25-уй, 56-05-25, 56-04-19 телефонлари бўйича қўшимча маълумотлар олиш мумкин.

КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

Хўжалик ҳисобидаги давлат ташкилоти — ёшларнинг «ВОСТОК» илмий-техника ижоди маркази илмий-ишлаб чиқариш фаолиятини ташкил этиш учун хизмат хоналарини (идораларни), лабораторияларни ва ишлаб чиқариш хоналарини

СОТИБ ОЛАДИ ЁКИ ИЖАРАГА ОЛАДИ.

Қуйидаги телефон орқали қўнғироқ қилинг; 33-15-93 (соат 10 дан 19 гача).

Ёшларнинг «Восток» илмий-техника ижоди маркази.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ НАШРИЁТИНИНГ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ БОСМАХОНАСИ

Совет Армияси сафларидан хизмат қилиб қайтган йигитлар ҳамда 18 ва ундан катта ёшдаги қизларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Иш икки сменали.

Ҳарф терувчи ўқувчилари, бўлғуси ҳарф терувчилар меҳнат фаолиятининг самарадорлигини оширадиган автомат машина — линотипларда ишлаш сирларини қисқа муддатларда ўрганишади.

Ҳарф терувчилик касби ниҳоятда синчковликни талаб қиладиган ихтисослардан бири ҳисобланади. Замонавий пианинони эслатадиган линотип машинаси ўз касбини севадиган йигит-қизларгагина бўйсунади. Эриб турган қўрғошиннинг ҳарфларни ўзига сингдириб, газета ёки журнал қаторларини ҳосил қилиши фақат моҳир қўлли ёш-ялангларлар меҳнати орқалигина рўёбга чиқиши мумкин.

Линотип машинасининг ҳар бир ҳаракати ўзига хос мусиқа асбобининг бўлакларини эслатади. Бу машиналарда ишловчи йигит ва қизлар газета ва журналларнинг ўз вақтида ўқувчилар қўлига етишини таъминлабгина қолмасдан, балки улар ер юзида рўй бераётган энг сўнгги янгиликлардан ҳам биринчилар қаторида хабардор бўладиган касб эгалари ҳисобланишади.

Бу касб соҳиблари ўзларининг ҳар томонлама саводхонлиги, билимдонлик ва сабр-тоқат билан узоқ ўтириб ишлаш хусусияти билан алоҳида ажралиб туришади. Босмахонада ишловчилар учун барча қулайликлар яратилган.

Нашриёт ҳудудида мева ва сабзавотлар, озиқ-овқат ва саноат моллари дўконлари, сауна ва сузиш ҳавзаси, шунингдек сартарошхона, алоқа бўлими ва омонат кассалари фаолият кўрсатади.

Ходимлар ўн икки ой мобайнида ишдан ажралган ва ажралмаган ҳолда нашриёт санаторий-профилакторийсида дам олиш ва даволаниш имкониятига эгалар.

Ёз фаслида эса ишчи-хизматчиларнинг болалари тоғ ён бағридаги ва Қибрайдаги пионер оромгоҳларида мириқиб дам оладилар.

Ушбу маълумотлар шаҳарда пропискаси бўлган Сиз, азиз ёш-ялангларни қизиқтирса, даргоҳимизга марҳамат қилинг. Сизларни мамнуният билан қабул қиламиз.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, «Правда» газетаси» кўчаси, 41-уй, кадрлар бўлими. Телефон: 33-80-83.

КИНО

10, 11, 12 августда
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЁЛҒОН ҚАСАМ» (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.40); «МИНГ ЙИЛЛИК» (кичик зал, 12, 14, 16, 18, 20.00).

Чайка — «ИЛК ЕТУКЛИК» (11, 13, 15, 17, 19); «КУЙЛОВЧИ ЧИҒАНОҚ» (21.00).

Қозоғистон — «МОВИЙ ҚЎЛТИҚ» (жуфт ва тоқ соатларда).

Нукус — «МАФИЯНИНГ ХОТИНИ» (тоқ соатларда ва 20.45 да).

Москва — «МОВИЙ ҚЎЛТИҚ» (тоқ соатларда).

К. Ёрматов номли — «МАФИЯНИНГ ХОТИНИ» (тоқ соатларда).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «МАФИЯНИНГ ХОТИНИ» (жуфт соатларда).

Восток — «ШИНА — ЧАНГАЛЗОРЛАР МАЛИКАСИ» (11, 12.30, 14.30 16.30, 18.30, 20.30).

I Тошкент давлат тиббиёт институти қошидаги тиббиёт билим юртининг кундузги бўлимига ҳужжатларни қабул қилиш

15 АВГУСТГАЧА УЗАЙТИРИЛДИ.

Манзилимиз: Шифокорлар шаҳарчаси, 6-ётоқхона (28, 34. 10, 82, 100-автобуслар, 16-трамвайлар билан борилади).

Қарши политехника техникуми томонидан **Жураев Эргаш Тифлиевич** номига берилган ИТ-I 157575 номерли йўқолган

ДИПЛОМ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси ҳайъати СССР Журналистлар уюшмаси аъзоси М. Муҳиддиновга қизи **МАНЗУРАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

140.390 нусхада чоп этилади. Индекс 64690. Д—2201.
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.